

Hebreo masārē oja'que ni'i

A'ti pūrĩ a'tiro weero ojano'pã nise ni'i

A'ti pūrĩrē hebreo masārē (judío masārē) ojacu niwĩ. Cũ oja'cure añurõ waro masĩno'ña marĩi.

A'ti pūrĩ Jesucristore ějõpeodu'use pã'to nirãrē ojano'caro niwũ.

A'tiro ojacu niwĩ. Cristo nipe'tirã bu'ipu nimi nisere ojacu niwĩ. Æ'musecjãrã Õ'acũrē wereco'terã bu'i, Moisé, tojo nicã cũ dutise bu'i nimi nisere ojacu niwĩ. Tojo nicã Cristo pa'ia wiogu waro weronojõ nígu, Melquisedec weronojõ nimi nisere ojacu niwĩ. “Tojo weerã Cristore ějõpeonu'cũcã'ña”, ni ojacu niwĩ.

Õ'acũ cũ macũ me'rã masārē ucũcu niwĩ nise ni'i

¹ Дүпорорү Õ'acũ marĩ ñecũsumua judío masārē pejetiri ucũcu niwĩ. Cũ, cũ ye queti weremu'tãrĩ masārē mejęcãnojõ dia'cũ werecu niwĩ. Āpěrãrē bajuyororү werecu niwĩ. Āpěrãrē quẽ'ese weronojõ ĩ'ocu niwĩ. Āpěrãrē quẽ'erõpү werecu niwĩ.

² A'tocaterore a'ti umũco pe'tiatji dүporo cũ macũ me'rã cũ ye cjasere marĩrē ucũmi. Ne waroputa Õ'acũ cũ macũ me'rã nipe'tise a'ti turi cjasere weecu niwĩ. Tere wéegu, nipe'tise cũ macũ ye tojadutigү tojo weecu niwĩ.

³ Cũta Õ'acũ asistesere cuogu nimi. Õ'acũ tutuayurүgү, añuyurүgү nimi. Cũ macũ

quẽ'rã cũ weronojõta nimi. Cũ ucõtutuase me'rã nipe'tise a'ti turi cjasere cũ ne waropu weenu'cã'caro weronojõta ninu'cũcã weemi. Cũ wẽrise me'rã marĩ ña'arõ wee'quere yu'rucocu niwĩ. Tojo wéeca be'ro u'musepũre Õ'acũ tu-tuayũ'rũgu dujiri cũmurõpu ejanujãcu niwĩ.

Õ'acũ macũ Õ'acũrẽ wereco'terã u'musecjãrã nemorõ nimi nise ni'i

⁴ Õ'acũ cũ macũrẽ cũ wiogu nisere o'oturiacu niwĩ. Tojo weegu cũ macũ cãrẽ wereco'terã u'musecjãrã bu'ipu tojacu niwĩ.

⁵ Õ'acũ cũ macũrẽ a'tiro nicu niwĩ:

Mũ'u yu'u macũ ni'i.

Ni'cãcã me'rã yu'u mũ'u pacu ni'i nisere i'o'o, nicu niwĩ.

Cũ, cãrẽ wereco'terãrẽ tojo niticu niwĩ. Tojo nicã cũ macũ ye cjasere ucũgũ, a'tiro nicu niwĩ:

Yu'u cũ pacu nigũti.

Cũ yu'u macũ nigũsami, nicu niwĩ.

Cãrẽ wereco'terã pe'ere ne tojo niticu niwĩ.

⁶ A'tiro weecu niwĩ. Cũ macũ masã ma'mi ni'cũ nigũrẽ a'ti nucũcãpu bajuacã weecu niwĩ. Tojo wa'acã wéegu, Õ'acũ a'tiro nicu niwĩ:

Nipe'tirã yu'ũre wereco'terã yu'u macũrẽ ejaque'a, ãjõpeoato, nicu niwĩ.

⁷ Õ'acũ cãrẽ wereco'terã pe'ema a'tiro nicu niwĩ:

Yu'u, yu'ũre wereco'terãrẽ wĩ'rõ weronojõ upũticã wee'e.

Narẽta tja pecame'e weronojõ upũticã wee'e.

⁸ Cũ macũ pe'ere "A'tiro weegũti", nicu niwĩ:

Mũ'u Õ'acũ nise, wiogu nise ne pe'tisome.

Mũ'u masãrẽ queoro dutigusa'a.

⁹ Mũ'u queoro weesere ma'i'i.

Ãpẽrã ña'arõ weese pe'ere yabi'i.

Tojo weegu yũ'u Õ'acũ mũ'urẽ besegu, wiogu
sõrõgũ, ʉ'se me'rã wa'rewũ.

Mũ'u me'rãcjãrã bu'i tojacã weewũ.

Masã mũ'urẽ “Añuyũ'rũagu nimi”, nima.

¹⁰ Apero Õ'acũ cũ macũrẽ ucũ'quere a'tiro
ojano'wũ:

Wiogu, ne waropũre mũ'u basuta a'ti turire,
ʉ'mũsere bajurẽwũ.

¹¹ A'te mũ'u wee'que pe'tirosa'a.

Mũ'u pũrĩcã pe'tisome.

Ninu'cũgũsa'a.

Nipe'tise mũ'u wee'que su'ti weronojõ boadi-
jarosa'a.

¹² Mũ'u tere su'ti weronojõ tuupe'egusa'a.

Nipe'tise te dũcayuno'rõsa'a.

Mũ'u pũrĩcã ne dũcayuwe'e.

Mejãrõta ninu'cũ'u.

Mũ'u catiri ʉmũco ne pe'tisome, nicũ niwĩ Õ'acũ
cũ macũrẽ.

¹³ Õ'acũ a'te quẽ'rãrẽ cũ macũrẽ a'tiro nicũ niwĩ:

Yũ'u tiro wiogu dujiri cũmurõ diacjũ pe'e du-
jigusa'a.

Mũ'urẽ ĩ'atu'ti'cãrã mũ'u doca tojape'ticã
weegũti.

Yũ'u tojo weeri cura mũ'u dujigusa'a, nicũ niwĩ.

Cũrẽ wereco'terã pe'ere ne ni'cãrẽ tojo niticũ
niwĩ.

¹⁴ Nipe'tirã Õ'acũrẽ wereco'terã bajutirã nima.

Na cũ dutisere weeco'terã nima. Na cũ
yũ'rũono'cãrãrẽ weetamudutigũ o'ó'cãrã nima.

2

*Õ'acũ masãrẽ yu'rũo'que quetire
wãcũnrũdutise ni'i*

¹ Õ'acũ cũ macũrẽ nipe'tirã wiogu wa'acã weecu niwĩ. Tojo weerã Jesucristo ye quetire marĩ tũ'o'quere nemorõ wãcũnrũrõua'a. Tere wãcũtirã, mejẽcã ãjõpeobosa'a nĩrã, wãcũnrũrõua'a.

² Dũporopure Õ'acũ cũrẽ wereco'terã u'mũsecjãrãrẽ cũ ye quetire wereduticu niwĩ. “Na were'que diacjũ ni'i”, nino'caro niwũ. Tojo nimicã, masã pe'e na were'quere ãjõpeoti, yu'rũnu'cãcãrã niwã. Õ'acũ nipe'tirã na dutisere weetirãrẽ queoro bu'iri da'recu niwĩ.

³ Marĩ pũrĩcã Õ'acũ masãrẽ yu'rũose queti añubutiasere cu'o. Tojo cuomirã, tere tojo ã'acõ'arã, cũ bu'iri da'resere ne yu'rũwetisome. Ne warore Jesucristo marĩ wiogu masãrẽ yu'rũoguti nisere werenũ'cãcu niwĩ. Be'ro tja cũ were'quere tũ'orã, a'tiro wee'cãrã niwã. Diacjũta ni'i nĩrã, marĩrẽ wereturiacãrã niwã.

⁴ Apeye quẽ'rãrẽ Õ'acũ a'tiro weecu niwĩ. Cũ a'te quetire “Diacjũta ni'i” nĩgũ, peje weel'osere ã'amarĩase me'rã ã'ocu niwĩ. Tojo nicã Espĩritu Santu me'rã marĩrẽ a'tiro weecu niwĩ. Cũ uaronojõ peje mejẽcãrĩ dia'cũ weemasĩsere o'ocu niwĩ.

Jesucristo marĩ weronojõ upũtigu nimi nise ni'i

⁵ A'ti turi pe'tica be'ro ape turi nirõsa'a. Ti turipure Õ'acũrẽ wereco'terã u'mũsecjãrã dutise doca nisome.

⁶ A'tiro pe'e ni'i. Õ'acũ ye queti ojáca pũrĩpũre ni'cũ a'tiro ojacu niwĩ:

Õ'acũ, ¿de'ro weegu masãrẽ wãcũmiti mu'u?
Na boadjarãrẽ ¿de'ro weeacju tocã'rõ
wãcũque'timiti mu'u?

⁷ Õ'acũ, yoaticã masãrẽ mu'urẽ wereco'terã doca
nicã weecu niwũ.

Tojo weemigũ, narẽ be'ropũre wiorã sõrõcu
niwũ.

Narẽ wiorã sõrõ, nipe'tirã narẽ “Añurã nima”, ni
wãcũcã weecu niwũ.

⁸ Nipe'tise mu'u bajurẽ'quere masã dutiatio níguũ
cũucũ niwũ, ni ojacu niwĩ.

Õ'acũ nipe'tisere masã dutise doca nicã weecu
niwĩ. Tojo weero ne apeyenojõ na bu'i niwe'e.
Tojo nimicã, masã nipe'tisere sõ'owaro dutitima
yujupũ.

⁹ Jesũ pũrĩcãrẽ tojo oja'caronojõta wa'acaro
niwũ. Õ'acũ cãrẽ a'ti nucũcãpũre o'ógũ,
cãrẽ wereco'terã docapũ cũunicũ niwĩ. Õ'acũ
marĩrẽ pajaña'gũ, nipe'tirãrẽ wẽrĩbosadutigũ
tojo cũucũ niwĩ. Ni'cãrõacãrẽ cã wẽrĩ pi'eti'que
wapa Õ'acũ cãrẽ wiogu sõrõcu niwĩ. Nipe'tirã
cãrẽ “Añuyũ'rugũ nimi” nidutigũ tojo weecu
niwĩ.

¹⁰ Nipe'tise Õ'acũ ye ni'i. Cũ tutuaro me'rã
ninu'cũ'u. Nipe'tirã cã põ'rãrẽ u'musepũ cã
wiogu nirõpũ cã me'rã nicã uami. Tojo weegu cã
queoro weesĩ'rĩguũ, Jesucristo marĩrẽ yũ'ruogũre
pi'eticã weecu niwĩ.

¹¹ Jesucristo marĩ ña'arõ wee'quere cõ'acu
niwĩ. Marĩrẽ Õ'acũ yarã tojacã weecu niwĩ. Marĩ

Jesucristo me'rã ni'cã põ'rã ni'i. Tojo weegu Õ'acũ macũ marĩrẽ “Yũ'ũ acawererã nima”, nĩmasĩmi. Marĩrẽ ne bopoyasãtimi.

¹² Õ'acũ ye queti ojãca pũrĩpũ Jesucristo cũ pacũre ucũsere a'tiro ojano'wũ:

Mũ'ũ ye cjasere, yũ'ũ acawererã mũ'ũrẽ ějõpeorãrẽ wereguti.

Masã nerẽwũaropũ “Õ'acũ añuyũ'rũami”, mũ'ũrẽ ni basapeoguti.

¹³ Aperopũ quẽ'rãrẽ a'tiro ojano'wũ:

Yũ'ũ Õ'acũrẽ ějõpeoguti.

Aperopũre ninemowũ tja:

Õ'acũ põ'rã cũ yũ'ũre o'o'cãrã me'rã a'to ni'i, ni ojano'wũ.

¹⁴ Marĩ wẽrĩdijati upũre cuo'o. Tojo weronojõ Jesú quẽ'rã marĩ weronojõ upũticũ niwĩ. Cũ marĩ weronojõ upũtigũ, wẽrĩcũ niwĩ. Cũ wẽrĩse me'rã wãtĩ wẽrĩse o'ogũre docaque'acã weecũ niwĩ.

¹⁵ Cũ wẽrĩse me'rã wẽrĩsere uirãrẽ, te doca ninu'cũrãrẽ yũ'rũweticã weecũ niwĩ.

¹⁶ A'tiro ni'i. Jesucristo Õ'acũrẽ wereco'terã ũ'mũsecjãrãrẽ weetamugũ mejẽta a'ticũ niwĩ. Marĩ Abrahã pãrãmerã nituriarã Õ'acũ yarã pe'ere weetamugũ a'ticũ niwĩ.

¹⁷ Jesucristo marĩ cũ acawererã weronojõ upũticũ niwĩ. Marĩrẽ yũ'rũosĩ'rĩgũ tojo weecũ niwĩ. Cũ wẽrĩse me'rã marĩ ña'arõ wee'quere cũ pacũre acobojoduticũ niwĩ. Cũ tojo weegu pa'ia wiogũ masã ña'arõ wee'quere Õ'acũrẽ sẽrĩbosagũ weronojõ weecũ niwĩ. Marĩrẽ añurõ weetamunu'cũsĩ'rĩgũ tojo weecũ niwĩ. Nipe'tise

marĩ weronojõ weesetigũ, marĩrẽ pajaña'gũti nígũ, tojo up̄ticũ niwĩ.

¹⁸ Peje mejẽcã wa'acã, pi'eticũ niwĩ. Tojo nicã wãtĩ cũrẽ niqesãcũ niwĩ. Tojo wa'asere wãcũtutuacũ niwĩ. Tojo weegũ marĩrẽ mejẽcã wa'acã, wãtĩ marĩrẽ ña'arõ weeduticã, weeta-mumasĩmi.

3

Jesucristo Moisé yũ'rũoro nimi nise ni'i

¹ Yũ'ũ acawererã, Jesucristore ãjõpeorã Õ'acũ beseno'cãrã Jesucristore añurõ wãcũnrũña. Cũ Õ'acũ yere weredutigũ o'õno'cũ nimi. Tojo nicã cũ pa'ia wiogũ weronojõ Õ'acũrẽ marĩ ye niatjere sãrĩbosagũ weesami.

² Dũporopũ Moisé Õ'acũ cũ yere weedutigũ cũu'quere queoro weecũ niwĩ. Mejãrõta Jesú quẽ'rã Õ'acũ cũrẽ cũu'quere queoro weecũ niwĩ.

³ Jesure Moisé yũ'rũoro añurõ wãcũyũ'rũnũ'cãrõũa'a. A'te weronojõ ni'i. Ni'cũ wi'ire weesami. Ti wi'i nemorõ wi'i wee'cũ pe'e añurõ ucũno'sami. Jesúta wi'i wee'cũ weronojõ nimi.

⁴ Nipe'tise wi'serire masã weema. Õ'acũ pe'e nipe'tisepũreta wee'cũ nimi.

⁵ Moisé Õ'acũ yarãrẽ co'tegũ, queoro weecũ niwĩ. Cũ da'rãse a'tiro nicãro niwũ. Õ'acũ were'quere weremũ'tãrĩ masũ nicũ niwĩ.

⁶ Õ'acũ yarã ni'cã wi'i weronojõ nima. Õ'acũ bese'cũ Cristo ti wi'icjũ wiogũ macũ nimi. Cũ queoro weenu'cũmi. Ti wi'icjãrã marĩta ni'i. Marĩ Õ'acũrẽ ãjõpeodu'utirã, cũ yarã

nirāsa'a. Tojo nicā “Be'ropu cū o'otjere marĩrē o'ogusami” ni ějōpeorā, cū yarā nirāsa'a.

Õ'acũ me'rā nirā soo, e'catise ni'i

⁷ Espiritu Santu Õ'acũ ye queti ojāca pũrĩpu ní'caronojōta marĩ ějōpeodu'uticā'rõua'a. A'tiro ojano'wũ:

A'tiro nicā musā Õ'acũ ucũsere tu'orā,

⁸ ne ejeripō'rā bũtiticā'ña.

Dũporopu Õ'acũrē yu'rũnu'cā'cārā weronojō niticā'ña.

Na yucu marĩrō, masā marĩrōpu ní'caterore

Õ'acũ dutisere uaticārā niwā.

Ťatirā, Õ'acũrē uacā weenu'cũcārā niwā.

⁹ Õ'acũ a'tiro nicu niwĩ:

“Musā ñecũsumua masā marĩrōpu ní'rā, yu'ure uacā weewā.

Cuarenta cū'marĩ yu'u añurō weesere ĩ'amirā, tojo weewā.

¹⁰ Tojo weegu yu'u na me'rā uacāti.

A'tiro niwũ: ‘Musā no'o uaro mejēcā dia'cũ wee'e.

Yu'u dutisere ne uawe'e.’

¹¹ Tojo weegu na me'rā uagu, ‘Diacjũta a'tiro weeguti' niwũ.

‘Yu'u musārē o'otji di'tare ne ejasome.

Yu'u me'rā soo, e'catitamusome', niwũ narē”, nicu niwĩ Õ'acũ.

¹² Yu'u acawererā, tu'omasña. Ne ni'cũ ña'arō wācũ, ějōpeotigu niticā'ña. Ña'arō wācũrā, cũrē ějōpeotirā, musā Õ'acũ catinu'cũgũrē cō'arā weebosa'a.

¹³ A'tiro pe'e weeya. Ťmũcorinucũ a'merĩ wācũtutuacā weeya. Nipe'tise musā

catiri umucore, ña'arõ weeri nírã, a'merĩ weetamunu'cũcã'ña. Musã ña'arõ wéérã, nemorõ ña'arõ weesãjãbosa'a. Õ'acũrẽ yu'rũnu'cãbosa'a. Tojo weerã a'merĩ wãcũtutuacã weeya.

14 Marĩ ne waro Jesucristore ëjõpeo'caronojõ ëjõpeonu'cũrã. Tojo wéérã, marĩ Õ'acũ bese'cu Cristo wioꝑu nirõꝑu cũ me'rã ninu'cũrãsa'a.

15 Yu'u ní'caronojõta a'tiro ojano'caro niwũ: Ni'cãcã musã Õ'acũ ucũsere tã'orã, musã ejeripõ'rã butiticã'ña.

Dũporocjãrã Õ'acũrẽ yu'rũnu'cã'cãrã weronojõ niticã'ña, nino'caro niwũ.

16 Dũporocjãrã Õ'acũ ucũsere tã'omirã, cũrẽ yu'rũnu'cãcãrã niwã. Na nipe'tirã Egiptopu ní'cãrã Moisé miano'cãrã nicãrã niwã. Tojo miano'cãrã nimirã, Õ'acũrẽ yu'rũnu'cãcãrã niwã.

17 Cuarenta cũ'marĩ Õ'acũ ña'arõ weerã me'rã uacu niwĩ. Na yucu marĩrõ, masã marĩrõꝑu boabajaque'aticãrã niwã.

18 Õ'acũ cũrẽ yu'rũnu'cã'cãrãrẽ “A'tiro weeguti” nicu niwĩ: “Yu'u narẽ o'atji di'tare ne ejasome. Na yu'u me'rã soo, e'catitamusome”, nicu niwĩ.

19 Tojo weerã marĩ masĩ'i. Na Õ'acũrẽ ëjõpeotise ye bu'iri cũ o'atji di'tare ejamasĩticãrã niwã. Cũ me'rã soo, e'catitamumasĩticãrã niwã.

4

1 Õ'acũ dũporocjãrãrẽ “Soo, e'catitamurã a'tia”, nicu niwĩ. A'tiro nicã marĩ quẽ'rãrẽ mejãrõta nigũ weemi. Apetero weerã ni'cãrãrã musã tiropu nirã cũ me'rã soo,

e'catitamutibosama. Tojo weerã nũcũ'ase me'rã cãrẽ yu'tiroma'a.

² Marĩ quẽ'rã dũporocjãrã weronojõta masãrẽ yu'rũose quetire wereno'cãrã ni'i. Námarĩcã mejõ waro te quetire tu'ocãrã niwã. Tere tu'omirã, ãjõpeoticãrã niwã.

³ Marĩ tere ãjõpeorã pũrĩcã, cã me'rã soo, e'catitamurãsa'a. Õ'acũ a'ti turi weetu'ajanu'cõca be'ro soocu niwĩ. Dũporopure "Soorãsama" ní'cu nimigũ, masã marĩrõpu sija'cãrãrẽ ucũgũ, a'tiro nicu niwĩ:

Yu'ure ãjõpeotise bu'iri na me'rã uagu, "Di-acjũta yu'u me'rã soo, e'catitamusome", niwũ, nicu niwĩ.

⁴ Aperõpu Õ'acũ ye queti ojãca pũrĩpu cã a'ti turire weetuoca nũmu be'ro cja nũmurẽ a'tiro ojano'caro niwũ:

Ti nũmu nicã, nipe'tise cã wéeca be'ro saurure soocu niwĩ Õ'acũ.

⁵ Apaturi mejãrõta a'tiro ojano'wũ tja:

Yu'u me'rã soo, e'catitamurã wa'asome, nicu niwĩ.

⁶ Dũporocjãrãpu Õ'acũ yu'rũose quetire tu'omu'tã'cãrã, na yu'rũnu'cã'que bu'iri cã me'rã soo, e'catitamurã wa'aticãrã niwã. Æpẽrã pe'ere cã me'rã soo, e'catitamurã wa'atjo dũ'sa'a yujupu.

⁷ Dũporocjãrãpu na soo, e'catitamurã wa'aticã ã'agũ, Õ'acũ marĩ pe'ere ape nũmu besecũúcu niwĩ. Cã beséca nũmu a'tocatero ni'i. Õ'acũ be'ropu Davi oja'que me'rã marĩrẽ a'tere masĩcã

weemi. Tere Õ'acũ ye queti ojáca pũrĩpũ a'tiro ojacũ niwĩ:

A'tocaterore musã Õ'acũ ucũsere tu'orã, musã ejeripõ'rã butiticã'ña, nicũ niwĩ.

⁸ Todũporopũ Josué Israe curuacjãrãrẽ Canaá wãmetiropũ su'ori miacũ niwĩ. Cũ narẽ topũ miaa, narẽ soose o'oticũ niwĩ. Cũ o'óca be'ro nicãma, Õ'acũ be'ropũre tere ucũnemotibopĩ.

⁹ Tojo weero masĩno'o. Añbutiase soose Õ'acũ a'ti di'ta wéeca be'ro soo'caronojõta marĩ cũ yarãrẽ “Soose du'sa'a yujupũ”, nino'o.

¹⁰ Õ'acũrẽ añurõ ãjõpeogũ, cũ me'rã soo, e'catitamugũsami. Cũ da'rasetisere cũ me'rã ejerisãjãgũsami. Õ'acũmarĩcã cũ da'rãca be'ro soocũ niwĩ. Tojo weegũ Õ'acũ me'rã nigũ cũ me'rã soogũsami.

¹¹ Õ'acũ me'rã soorãti nĩrã, marĩ quẽ'rã wãcũtutuaruã'a. Dũporocjãrãpũ Õ'acũrẽ yũ'rũnũ'cã'caro weronojõ weesirututicã'rõuã'a. Na ãjõpeotise bu'iri cũ me'rã sooticãrã niwã.

¹² Õ'acũ ye ucũse ninu'cũcã'a. Tutuayũ'ruã'a. Ñosẽrĩ pjĩjo pũaperi osoyojaca pjĩ me'rã ñosẽrõ weronojõ ni'i. Ti pjĩ nemorõ Õ'acũ ucũse pũrĩcã marĩ po'peapũ, marĩ ejeripõ'rãpũ, marĩ wãcũsepũ, nipe'tiropũ sãjãsa'a. Õ'acũ ucũsere tu'orã, marĩ po'peapũ wãcũsere “Añu ni'i, o ña'a ni'i”, ni besemasĩno'o.

¹³ Marĩ Õ'acũ wee'cãrã ni'i. Cũrẽ ne du'timasĩwe'e. Nipe'tise marĩ nisere, marĩ weesere cũ ã'amasĩmi. Cũta marĩ wee'quere “¿De'ro weerã tojo weeri?” ni besegũsami.

Jesú pa'ia wiogũ weronojõ nimi nise ni'i

¹⁴ Jesú Õ'acũ macũ pa'ia wiogũ weronojõ marĩrẽ Õ'acũrẽ sērĩbosagũ nimi. Cũ Õ'acũ pu'topũ nimi. Tojo weerã marĩ cũrẽ ĕjõpeonu'cũcã'rõũa'a.

¹⁵ Õ'acũrẽ marĩrẽ sērĩbosagũ pa'ia wiogũ weronojõ nimi. Cũ quẽ'rã marĩ weronojõ pi'eticũ niwĩ. Tojo weegũ marĩ tutuaticã, marĩrẽ pajaña'sami. Cũ nipe'tise ña'arõ wa'asere tũ'oña'cũ niwĩ. Tojo nicã wãtĩ marĩrẽ ña'asere weedutironojõta Jesú quẽ'rãrẽ ña'asere weeduticũ niwĩ. Wãtĩ tojo weedutimicã, Jesú pe'e ne ni'cãti ña'arõ weeticũ niwĩ.

¹⁶ Marĩrẽ cũ pajaña'yucã, uiro marĩrõ Õ'acũ cũ weetamusere sērĩmasĩ'i. Marĩrẽ aňurõ weegũsami. Marĩrẽ mejęcã wa'acã, cũrẽ weetamuse sērĩcã, pajaña'gũsami.

5

¹ Pa'ia wiogũre beserã, na wa'tero nigũrẽ besema. Cũ, masã ye cjase niatjere Õ'acũrẽ sērĩbosagũ nimi. Masã ña'arõ wee'quere acobojose sērĩgũ, wa'icũrãrẽ wẽjẽ ũjũamorõmi.

² Pa'ia wiogũ marĩ weronojõ nimi. Masũ nígũ, cũ quẽ'rã tutuatimi. Tojo weegũ tutuatirãrẽ, tũ'omasĩtirãrẽ, no'o ũaro weebajaque'atirãrẽ pajaña'sami.

³ Cũ quẽ'rã cũ basu ña'arõ wee'que wapa ãpẽrãrẽ weebosaronojõta wa'icũrãrẽ wẽjẽ ũjũamorõsami.

⁴ Ne ni'cũ pa'ia wiogũ cũ basu bese sãjãmasĩtisami. A'tiro pe'e weeno'sami. Õ'acũ

basu bese sōrōsami. Cũ Aarōrē wee'caronojōta weesami.

⁵ Ō'acũ bese'cũ Cristo quē'rārē tojota wa'acaro niwũ. Cristo Ō'acũ tiropũ pa'ia wiogu weronojō wa'agu, cũ basu beseticũ niwĩ. Ō'acũ pe'e cūrē bese sōrōcũ niwĩ. Yũ'u mūsārē a'te dũporo oja'caronojōta a'tiro nicũ niwĩ:

Mũ'u yũ'u macũ ni'i.

Ni'cãcã me'rã yũ'u mũ'u pacũ ni'i nisere ĩ'o'o.

⁶ Aperopũ quē'rārē Ō'acũ ye queti ojãca pũrĩpu cũ macũrē a'tiro nicũ niwĩ:

Mũ'u pa'i ninu'cũgũsa'a.

Melquisedec ni'caronojōta nigũsa'a, nicũ niwĩ.

⁷ Ō'acũ bese'cũ Cristo a'ti nucũcãpu nígũ, cūrē ñubuecũ niwĩ. Cūrē sērĩgũ, upũtu tutuaro me'rã, utise me'rã Ō'acũrē sērĩcũ niwĩ. Cūrē wērĩticã weemasĩbo'cũre tojo sērĩcũ niwĩ. Cũ Ō'acũ uaro weesi'rĩcũ niwĩ. Cũ tojo weecã ĩ'agũ, cũ sērĩsere tu'ocũ niwĩ.

⁸ Cristo Ō'acũ bese'cũ cũ macũ nimigũ, pi'eticũ niwĩ. Tojo pi'etigũ, Ō'acũ dutisere yũ'ticũ niwĩ.

Te me'rã Ō'acũrē yũ'tisere añurō masĩcũ niwĩ.

⁹ Cũ wērĩgũ, nipe'tise cũ pacũ cũu'quere weecu niwĩ. Tojo weegu cũ masārē yũ'rũogu sãjãcũ niwĩ. Marĩ nipe'tirã cūrē ějōpeo yũ'tirārē yũ'rũo, catinu'cũcã weemi.

¹⁰ Ō'acũ Melquisedec pa'ia wiogu warore weronojō cūrē sōrōcũ niwĩ.

Ĕjōpeodu'uri nĩrã, wãcũtutuaya nise ni'i

¹¹ Ō'acũ bese'cũ Cristo pa'ia wiogu waro Melquisedec weronojō nisere peje waro

weresĩ'rĩsa'a. Tojo weresĩ'rĩmigũ, musã tũ'omasĩti, tũ'osĩ'rĩtise ye bu'iri basiowe'e.

¹² Musã yoacã Jesucristore ějõpeowũ. Ni'cãrõacãrẽ ãpẽrãrẽ bu'erãpũ nitojabosa'a. Tojo nimirã, Ô'acũ yere mejõ niseacãrẽ apaturi wereapocã ɯa'a. Musã tutuatirã waro weronojõ wa'a'a tja. Tojo weerã diasatiseacãrẽ añurõ tũ'orãnojõ o'orã, tũ'otiyũ'rũocã'a. Ba'asere ba'arõnojõ o'orã, ni'cãrõacãrẽ wecũ õpẽcõrẽ sĩ'rĩrã weronojõ ni'i yujupũ.

¹³ Wecũ õpẽcõ dia'cũrẽ sĩ'rĩrã, wĩ'marã waro nima. Musã na wĩ'marã weronojõ diacjũ weesere Ô'acũ ye cjasere masĩwe'e.

¹⁴ Ba'ase butise pe'e bũcũrã ba'ase ni'i. Na diasasere masĩma. Añusere, ña'asere be-sepo'cãrãpũ nima.

6

¹ Marĩ añurõ ějõpeorã nisĩ'rĩrã, Cristo ye queti diasasere bu'erã. Marĩrẽ bu'emũ'tã'quere apaturi bu'eticã'rã majã. Bu'etojawũ tema. Marĩ bu'emũ'tã'que a'tiro niwũ. Marĩ ña'arõ wee'quere acobojose sẽrĩdutiwũ. Tojo ña'arõ wee'que bu'iri pecame'epũ wa'abopã, niwũ. Marĩ wãcũse dũcayuroɯa'a nisere bu'ewũ. Tojo nicã Ô'acũrẽ ějõpeorõɯa'a nisere bu'emũ'tãwũ. A'te ne waro bu'enũ'cã'quere weeticã'rã majã.

² Apeye quẽ'rãrẽ wãmeyesere, Espĩritu Santure ñapeorã cũocã weesere bu'emũ'tãwũ. Tojo nicã wẽrĩ'cãrã masãrãsama, ña'arõ wee'cãrã pecame'epũ bu'iri da'reno'rãsama nisere bu'ewũ.

³ Ni'cārōacã Õ'acũ cũ uacã, apeyere, diasasere bu'ennemobosa'a.

⁴⁻⁶ Musã apetero weerã Jesucristo quetire ĩjõpeomirã, ĩjõpeodu'ubosa'a. Õ'acũ masãrẽ catinu'cũsere o'ocũ niwĩ. Cũ o'omicã, na ĩjõpeodu'ubosama. Tojo ĩjõpeodu'urãnojõrẽ a'tiro ni'i. Na wãcũsere apaturi ne ducayumasĩtisama. Tojo nicã Espĩritu Santure cãorãnojõ, no'o Õ'acũ ye queti añuse quetire masĩrãnojõ tere ĩjõpeodu'urã, ne apaturi na wãcũsere ducayumasĩtisama. Õ'acũ tutuase o'osere masĩmirã Jesucristore ĩjõpeodu'urã, ne apaturi acobojose sãrĩmasĩtisama. Cũrẽ ĩjõpeodu'urã, na basu Õ'acũ macũrẽ apaturi curusapũ paabi'perã weronjõ weerã weema. Nipe'tirã ĩ'orõpũ cũrẽ yabi bujicã'rã weema.

⁷ Õ'acũ masãrẽ añurõ weese a'tiro ni'i. Masã di'ta weronjõ nima. Õ'acũ narẽ añurõ weese acoro pejaro weronjõ ni'i. Nipe'tisetiri acoro pejasetirinucũ di'tapũ si'bisãjã'a. Aco di'tapũre añurõ si'bisãjãca be'ro na otese añurõ pĩ'rĩ ducatisa'a. Tojo ducaticã, ti di'ta wiogũre añu ni'i. Õ'acũ "Añuse di'ta ni'i", nisami. Tojo weronjõ añurõ weerãrẽ e'catise me'rã narẽ ĩ'asami.

⁸ Apẽrã pe'e ña'ase di'ta weronjõ nima. Ña'ase di'tapũre acoro pejamicã, pota, ña'ase dia'cũ bajuasa'a. Ti di'ta wapamarĩ'i. Ti di'ta wiogũ tere ĩ'agũ, "Ña'ase ni'i, ũjũacõ'arã", nisami. Cũ ní'caronjõ Õ'acũ quẽ'rã cũrẽ ĩjõpeodu'urãrẽ mejãrõta nisami.

Marĩ u'mũsepũ niatjere e'catiyurã

ĕjĵopeodu'usome nise ni'i

⁹ Yũ'u mairã, ũjũacõ'asere ucũmigũ, yũ'u "Õ'acũ musãrẽ ũjũacõ'agũsami", nigũ mejęta wee'e. Musã yũ'rũono'cãrãpũ ni'i. Tojo weerã añurõ wee'e.

¹⁰ Õ'acũ queoro weegũ nimi. Cũ musã acawererã Jesucristore ĕjĵopeorãrẽ musã añurõ wee'quere acobojosome. Narẽ musã weeta-musere acobojosome. Musã narẽ añurõ wéerã, Õ'acũrẽ ma'isere ĩ'o'o.

¹¹ Musã a'tiro weecã ƣpũtu ƣa'a. Āpērãrẽ weetamurã, musãnũcũ e'catise me'rã añurõ weesĩ'risere tojota weeyapaticã'ña. Tojo weero Õ'acũ "O'ogũti" ní'que queoro musã wãcũ'caronojõta wa'arosa'a.

¹² Musã nijĩsijarã dojocã ƣatista'a. Āpērã Jesucristore ĕjĵopeorã weronojõ weeya. Na, narẽ ña'arõ wa'acã, wãcũtutuama. Ne Jesucristore ĕjĵopeodu'utima. Na tojo weecã ĩ'agũ, Õ'acũ narẽ cũ "O'ogũti" ní'quere o'ogũsami. Musã quẽ'rã narẽ ĩ'acũu, weesirutuya.

¹³⁻¹⁶ Masã "Diacjũta ni'i" nĩrã, na yũ'rũoro nigũ me'rã wãmepeorã weesama. Na tojo ni wãmepeocã, narẽ "Tojo niwe'e", nita basio-tisa'a. Õ'acũ pũrĩcã Abrahãrẽ "Mũ'urẽ añurõ weegũti" nĩgũ, apĩ wãme me'rã wãmepeoticũ niwĩ. Ne ni'cũ Õ'acũ nemorõ niyũ'rũnũ'cãgũ marĩmi. Tojo weegũ "A'tiro weegũti" nĩgũ, cũ basu wãmepeocũ niwĩ. A'tiro nicũ niwĩ: "Diacjũta ni'i. Mũ'urẽ añubutiario weegũti. Mũ'u pãrãmerã pãjãrã nituriarãsama", nicũ niwĩ. Abrahã cũ tojo ní'quere sojaticũ niwĩ.

Tojo weegu Õ'acũ cãrẽ "Tojo weeguti" ní'quere ñe'ecũ niwĩ.

17 Õ'acũ "Masãrẽ 'Añurõ weeguti' ní'quere 'dũcayusome'" ní'gũ, cã basu wãmepeocũ niwĩ. Marĩrẽ cã "'O'oguti' ní'quere 'Ñe'erãsa'a'" ni masĩdutigu, tojo weecũ niwĩ.

18 Tojo weero te puaro cã wãmepeose, cã "Masãrẽ añurõ weeguti" ní'que ne dũcayuta basiowe'e. Õ'acũ ne nisoomasĩtimi. Cũ diacjũ ucũse me'rã marĩrẽ cã yu'ruono'cãrãrẽ wãcũtutuacã weemi. Cũ marĩrẽ "Añurõ weeguti" ní'caronojõta weegusami, nino'o.

19 Tere wãcũrã, marĩ u'musepu niatjere e'catise me'rã co'teyurã, ãjõpeodu'usome. Marĩ co'teyuse ninu'cũcã'rõsa'a. Dũcayusome. Jesú u'muse Õ'acũ nirõpu sãjãacũ niwĩ. Tojo weerã marĩ tojo tu'oña'a.

20 A'tiro ni'i. Judío masã pa'ia wiogu Õ'acũ wi'i po'peapu cã Nibutiari Tucũpu sãjãagũ, a'tiro weesami. Usebutiri caserojore yu'rusãjãasami. Jesú cã wẽrĩca be'ro u'musepu sãjãagũ, ti caserojore yu'ruagu weronojõ weecũ niwĩ. Marĩ u'musepu wa'atji ma'arẽ pãobosagu weecũ niwĩ. Cũ tojo weese me'rã pa'ia wiogu waro weronojõ tojacũ niwĩ. Cũ Melquisedec ní'caronojõta pa'i ninu'cũgũsami.

7

Jesú Melquisedec weronojõ pa'ia wiogu nise ni'i

1 Dũporocjũ Melquisedec wãmetigu Salem wãmetiri macã wiogu nicũ niwĩ. Cũ pa'i niyugu,

Õ'acũ nipe'tirã bu'ipũ nigũrẽ masãrẽ sãrĩbosacũ niwĩ. Cũ nícaterore Abrahã ãpãrã wiorã me'rã a'mewẽjẽcũ niwĩ. Na me'rã a'mewẽjẽgũ ejagũ, cũ yarã me'rã wapata'adajacũ niwĩ. Cũ tojo weedajacã, Melquisedec cãrẽ põtãrĩgũ ejacũ niwĩ. Cãrẽ põtãrĩgũ, “Õ'acũ mũ'arẽ añurõ weeato”, nicũ niwĩ.

² Cũ tojo nica be'ro Abrahã cũ a'mequẽgũ wapata'a'quere diez mesãrĩ dũcawaacũucũ niwĩ. Ni'cã mesãrẽ Melquisedere o'ocũ niwĩ. Melquisedec wãme “Wioгũ queoro weegũ” nisĩ'rĩrõ wee'e. Cũ Salem wãmetiri macãcũ nitjãgũ, “Ejerisãjãse wioгũ” nicũ niwĩ. Salem “Ejerisãjãse” nisĩ'rĩrõ wee'e.

³ Melquisedec pacũsumãrẽ, cũ ñecũsumãrẽ ne masĩno'ña marĩ'i. Cũ bajua'quere, cũ wãrĩ'que quẽ'rãrẽ ne masĩno'ña marĩ'i. Tojo weegũ Melquisedec Õ'acũ macũ Jesucristo pa'i ninu'cũacjũ weronojõ nicũ niwĩ.

⁴ Mũsã Melquisedere wãcũña. Mejõ nigũ mejãta nicũ niwĩ. Marĩ ñecũ Abrahã waro-marĩcã cũ wiorãrẽ a'mewẽjẽgũ wapata'a'quere diez mesãrĩ cũ seeneocũu'quere cãrẽ ni'cã mesãrẽ o'owapamocũ niwĩ.

⁵ Moisé duti'que pa'iare o'odutisere a'tiro ojano'wũ: “Leví pãrãmerã nituriarã pa'ia nirã dia'cãrẽ cã'rõ wapaseeato”, niwũ. Abrahã cũ o'o'caronojõta masã na cũosere o'odutiwũ. Na, na acawererã waro nimicã, tojo nicã Abrahã pãrãmerã nimirã, na o'osere ñe'ecãrã niwã.

⁶ Melquisedec pũrĩcã Levĩ pãrãmi nituria-timigũ, a'tiro weecũ niwĩ. Abrahã Õ'acũ “Añurõ

weeguti” nino'cure cã cuosere o'ocã, ñe'ecu niwĩ. Tere ñe'egũ, Abrahãrẽ “Õ'acũ mu'urẽ añurõ weeato”, ni sërĩbosacu niwĩ.

7 A'te diacjũta ni'i. “Õ'acũ mu'urẽ añurõ weeato” nigú pe'e apĩ “Tojota weeato” ni, yu'tigu nemorõ wiogu niyu'rũnu'cãmi.

8 A'tiro nicã pa'ia marĩ wa'tero nirã ãpẽrã o'osere ñe'erã marĩ weronojõ masã nima. Na quẽ'rã wërĩsama. Abrahã o'o'quere ñe'e'cu Melquisedec pe'ema Õ'acũ ye queti ojãca pũrĩpu catinu'cũgũ weronojõ nigũrẽ ojano'caro niwũ. Cũ catinu'cũgũ weronojõ ucũno'mi.

9-10 Levĩ Abrahã pãrãmi nicu niwĩ. Cũ pãrãmerã nituriarã quẽ'rã Abrahã pãrãmerã nicãrã niwã. Levĩ, tojo nicã nipe'tirã cũ pãrãmerã nituriarã pa'ia nicãrã niwã. Na, masã o'osere ñe'ecãrã niwã. Abrahã Melquisedere a'merĩ bocaejacã, na quẽ'rã marĩ'cãrã nimirã, Abrahã me'rã nĩrã weronojõ nicãrã niwã. Tojo weero a'tiro nita basio'o. Levĩ pãrãmerã nituriarãpu Abrahã Melquisedere o'ocã, na quẽ'rã cũrẽ o'obu'ipejatamu'cãrã weronojõ nicãrã niwã.

11 Israe curuacjãrã, pa'ia Levĩ ya curuacjãrã me'rã Õ'acũ dutisere ñe'ecãrã niwã. Na Levĩ ya curuacjãrã Aarõ pãrãmerã nituriarã nicãrã niwã. Na pa'ia ãpẽrã Õ'acũ dutisere siruturãrẽ añurã wa'açã weemasĩticãrã niwã. Weemasĩcã pũrĩcãrẽ, Õ'acũ apĩ pa'i sörõtibopĩ. Apĩrẽ sörõgũ, Aarõ ya curuacjũrẽ sörõtĩcu niwĩ. Melquisedec weronojõ nigú pe'ere sörõcu niwĩ.

12 Apĩ pa'i sãjãcã, todũporo cjase dutise quẽ'rã

ducayusa'a.

¹³ Marĩ wioꝝ Jesucristore Õ'acũ ye queti ojáca pũrĩpũ a'tiro nicũ niwĩ: “Mũ'ũ pa'i Melquisedec ní'caronojõ ninu'cũgũsa'a”, nicũ niwĩ. Jesucristo pa'i niacjũ nimigũ, Leví ya curuacjũ niticũ niwĩ. Cũ ya curuacjũ ne ni'cũ pa'i sãjãticũ niwĩ.

¹⁴ Masĩno'o, marĩ wioꝝ Jesucristo Judá ya curuacjũ nicũ niwĩ. Moisé pa'iare ucũgũ, ne ni'cãti “Judá ya curuacjãrã pa'ia nirãsama”, niticũ niwĩ.

¹⁵⁻¹⁶ Apĩ pa'i Melquisedec weronojõ nigũ bajuase me'rã a'tiro masĩno'o. Jesucristo pa'i sãjãcã, Leví ya curuacjãrã pa'iare sõrõduti'caronojõ wa'aticaro niwũ. Cũ catinu'cũgũ nise me'rã pe'e pa'i sãjãcũ niwĩ.

¹⁷ Õ'acũ Jesucristore a'tiro nicũ niwĩ:

Mũ'ũ pa'i ninu'cũacjũ ni'i.

Melquisedec ní'caronojõta nigũsa'a, nicũ niwĩ.

¹⁸ Õ'acũ todũporo cũ dutise cũumũ'tã'quere mejõ nise tojacã weecũ niwĩ. Te masãrẽ añurõ nisetiã weeticaro niwũ.

¹⁹ A'tiro ni'i. Moisé duti'quere yũ'tirã, masã añurã wa'aticãrã niwã. Ni'cãrõacãma marĩ Jesucristore ëjõpeorã, añurã toja'a. Õ'acũrẽ masĩta basio'o. Tojo weerã añurõ e'catiyu'u.

²⁰ Õ'acũ cũ macũrẽ pa'i sõrõgũ, cũ basuta “Diacjũ weeguti”, nicũ niwĩ.

²¹ Æpẽrã pa'ia pe'ere sõrõgũ, tojo niticũ niwĩ. Õ'acũ cũ macũrẽ sõrõgũ, cũ basu wãmepeo, sõrõcũ niwĩ. Õ'acũ cũ ye queti ojáca pũrĩpũre a'tiro ojano'wũ:

“Yu'u basuta diacjũ tojo weeguti” ní'que ducayuno'ña marĩrõsa'a.

Mu'u pa'i ninu'cũacju ni'i.

Melquisedec weronojõta nigũsa'a, nicu niwĩ.

²² Cũ tojo ní'quere a'te me'rã masĩno'o. Jesú me'rã Õ'acũ “Masãrẽ añurõ weeguti” ní'quere diacjũta nigũ weepĩ, nino'o. Cũ Moisé me'rã “Masãrẽ añurõ weeguti” nimu'tã'que nemorõ a'te be'ro cjase pe'e añuyurũnu'cã'a.

²³ Pa'ia pãjãrã waro sãjãmujãcãrã niwã. Na wẽrise bu'iri ninu'cũmasĩticãrã niwã. Na wẽrĩca be'ro ãpẽrã ducayumujãcãrã niwã.

²⁴ Jesú pũrĩcã catinu'cũcũsami. Cũ pa'i nisere ãpẽrãrẽ ducayuturiasome.

²⁵ Tojo weegu Õ'acũrẽ masĩsĩ'rĩrãrẽ yurũwetidojacã weemi. Cũrẽ ãjõpeorãrẽ tojo weemi. Cũ catinu'cũgũ marĩ ye niatjere Õ'acũrẽ sẽrĩbosanu'cũmi.

²⁶ Tojo weegu Jesú pa'ia wioгу waro nimi. Cũnojojõrẽta marĩ u'a'a. Cũ ña'ase moogũ, añubutiagu, ña'arõ weetigu nimi. Marĩ ña'arõ weerã weronojõ nitimi. Õ'acũ cãrẽ nipe'tirã bu'ipũ cũucũ niwĩ.

²⁷ Cũ ãpẽrã pa'ia wiorã weronojõ nitimi. Pa'ia wiorã umucorinucũ na ña'arõ wee'quere acobojosere sẽrĩrã, wa'icũrãrẽ wẽjẽ ãjũamorõsama. Be'ro ãpẽrã yere mejãrõta weebosasama. Jesucristo pe'e a'tiro weecu niwĩ. Cũ ni'cãtita na wa'icũrãrẽ wẽjẽ ãjũamorõpeo'caro weronojõ wéegu, cũ basu cũ wẽrise me'rã masã ña'arõ wee'quere wẽrĩwapayepe'ocã'cu niwĩ. Cũ nipe'tirã ye niatjere tojo weebosacu niwĩ.

28 Moisé duti'que me'rã pa'ia wiogure sôrõrã, a'tiro weeno'caro niwũ. Cũrẽ sôrõrã, cũ añurõ weenu'cũtimicã, besesôrõno'caro niwũ. Tojo wéeca be'ro Õ'acũ pe'e diacjũta cũ basu cũ macũrẽ pa'ia wiogu waro sôrõcũ niwĩ. Cũ macũ añugũ ninu'cũgũrẽ tojo weecũ niwĩ.

8

Jesú apobosari masũ nimi nise ni'i

1 Nipe'tise ni'cãrõacã yũ'ũ oja'que a'tiro ni'i. Jesucristo marĩ yagu pa'ia wiogu waro nimi. Cũ ʼmũsepũ wiogu dujiri cũmurõ Õ'acũ tu-tuayũ'rũgu tiro diacjũ pe'e ejanujãcũ niwĩ.

2 Cũ ʼmũsepũ Õ'acũ Nibutiari Tucũpũre pa'ia wiogu weronojõ nisami. Ti wi'i Õ'acũ wéeca wi'i ni'i. Masã mejẽta weecãrã niwã.

3 A'ti di'tapũma pa'ia wiorãrẽ wa'icũrãrẽ wẽjẽ ʼjũãamorõpeodutiro sôrõno'caro niwũ. Tojo nicã apeyere o'odutirã sôrõno'cãrã niwã. Tojo weegu Jesucristo quẽ'rã Õ'acũrẽ apeyenojõ o'ocã, añutũ'sa'a nígũ wẽrĩgũ, cũrẽ apeyenojõ o'ogu weronojõ weecũ niwĩ.

4 Jesucristo a'ti nucũcãpũre tojadojagu, ne cã'rõ pa'i nima'atibopĩ. Æpẽrã pa'ia Moisé duti'caronojõta Õ'acũrẽ apeyenojõrẽ o'orã nito-jacãrã niwã. Tojo weero basiotibopã.

5 A'ti nucũcãpũ pa'ia Õ'acũ cjasere da'rãrã a'tiro weema. Na Õ'acũ wi'i ʼmũsepũ nirĩ wi'i cjasere weronojõ weerã weema. Marĩ mas'ĩ. ʼmũse cja wi'i pe'e ti wi'i waro ni'i. A'ti nucũcã cja wi'i pe'e ʼmũse cja wi'i queose

ni'i. Tojo weegu Õ'acũ cũ ya wi'i a'ti nucũcã cja wi'ire weedutigũ, Moisére a'tiro nicu niwĩ: "Añurõ wãcũña. Nipe'tise ya wi'i cjasere mu'arẽ ùrũgũpu ĩ'o'caronojõta weeya", nicu niwĩ.

⁶ A'tocateroma majã Jesú pa'ia wiogu waro Õ'acũ tiropu marĩrẽ sērĩbosanu'cũgũ nimi. Cũ weese ãpērã pa'ia ye nemorõ añuyũ'rũnu'cã'a. A'tiro ni'i. Õ'acũ ne waro masã me'rã apogu, "Yũ'u duti'quere wéerã, yarã nirãsama", nicu niwĩ. Be'rore tja masã me'rã apogu, "Mũsã wiogu nigũti. Mũsarẽ yarã wa'acã weeguti. Mũsarẽ acobojoguti. Yũ'u me'rã catinu'cũrãsa'a", nicu niwĩ. Cũ tojo ní'quere masĩno'o. Cũ nimũ'tã'que nemorõ be'ro cjase pe'e añuyũ'rũnu'cã'a. A'te be'ro cjasere Jesúta queoro wa'acã weecu niwĩ. Tojo weero ãpērã pa'ia weese nemorõ añuyũ'rũnu'cã'a.

⁷ A'tiro ni'i. Õ'acũ ne waro masã me'rã apo'que queoro wa'aticaro niwũ. Queoro wa'acãma, masã me'rã apaturi aponemotibopĩ.

⁸ Õ'acũ ne warocjãrãrẽ "Yũ'u duti'quere queoro weetima", nicu niwĩ. Narẽ cũ ye queti ojãca pũrĩpu a'tiro ojano'wũ:

Marĩ wiogu a'tiro nimi:

"Be'ropu yũ'u Israe curuacjãrãrẽ, tojo nicã Judá ya curuacjãrãrẽ apaturi añurõ na me'rã weepoguti tja.

⁹ Toduporopu na ñecũsumua me'rã weeguti ni apo'caronojõ nisome.

Narẽ Egiptopu ní'cãrãrẽ yũ'u basu miiwijawũ.

Narẽ 'Añurõ weeguti', nimiwũ.

Na pe'e yũ'u duti'quere weetiwã.

Tojo weegu narẽ cõ'awã'cãwũ", nicu niwĩ marĩ wioꝑu.

10 "Be'ropu Israe curuacjãrã me'rã apaturi 'Añurõ weeguti' ní'que a'tiro ni'i.

Yu'u duti'quere narẽ wãcũcã weeguti.

Tojo nicã narẽ yu'u duti'quere ãjõpeocã weeguti.

Tojo weegu yu'u na wioꝑu nigũti.

Na quẽ'rã yarã nirãsama.

11 Na ne ni'cãrẽ yu'u Õ'acũ nisere bu'esome.

Ne cã me'rãcjãrẽ, cã acaweregure, 'Õ'acũrẽ masĩña', nisome.

Nipe'tirã yu'ure masĩrãsama.

Wĩ'marã, tojo nicã bucãrã masĩrãsama.

12 Na ña'arõ wee'quere acobojoguti.

Ne apaturi tere wãcũnemosome", nicu niwĩ marĩ wioꝑu.

13 Õ'acũ ne waropu "Masãrẽ añurõ weeguti", nicu nimiwĩ. Be'ro, "Apaturi masã me'rã añurõ weeguti", ni apocu niwĩ tja. Tojo weero cã nimu'tã'que pe'e pe'tia wa'acaro niwũ. Nipe'tise mejãmejã uano'ña marĩ'i. Te maata pe'tidijase ni'i.

9

U'musepu nirĩ wi'i Õ'acũ wi'i cjase, tojo nicã a'ti nucũcãpu nirĩ wi'i cjase ni'i

1 Ni'cãrõacãma a'tiro nigũti. Õ'acũ ne waro "Masã me'rã añurõ weeguti" nícaterore cãrẽ ñubuerã weewuadutisenojõrẽ cũucu niwĩ. Na ñubueri wi'i a'ti nucũcã cja wi'i nicaro niwũ.

2 Ti wi'i wa'icãrã caseri me'rã wéeca wi'i nicaro niwũ. Ne sãjãarĩ tucũ Añurĩ Tucũ

wāmeticarō niwũ. Topure s'ocju nu'cũcaro niwũ. Tojo nicã na Õ'acũrẽ o'orã pãrẽ peoro nu'cũcaro niwũ.

³ Usebutiri caserojo yu'rurõpũ ape tucũ Õ'acũ Nibutiari Tucũ nicaro niwũ.

⁴ Ti tucũpũ u'mutise ãjũamorõpeowũaro uru me'rã wee'caro nicaro niwũ. Tojo nicã Õ'acũ "Masã me'rã añurõ weeguti" ní'quere cœori acaro, uru casero me'rã omabi'aca acaro cũña'caro niwũ. Ti acaro po'pearũ ni'cãrũ uru me'rã weecarũ nicaro niwũ. Tirũpũ ba'ase maná wāmetise sãñacaro niwũ. Apeye quẽ'rãrẽ tuacju Aarõ yagũ ñasãwijicju nicaro niwũ. Tojo nicã Õ'acũ duti'quere oja'que pjĩrĩ ãtã pjĩrĩ sãñacaro niwũ.

⁵ Ti acaro bu'ipure Õ'acũrẽ wereco'terã u'mũsecjãrã queose yee'que nu'cũcaro niwũ. Na topũ niyucã, Õ'acũ topũ nisere ï'ono'caro niwũ. Õ'acũrẽ wereco'terã wũuse docapũ pa'ia wiogũ Õ'acũrẽ masãrẽ ña'arõ wee'quere acobojodutigu dí wēestepeocũ niwĩ. Ni'cãrõacãrẽ nipe'tise ti wi'i cjasere werenemomasĩtisa'a.

⁶ Õ'acũ wi'ire apóca be'ro pa'ia na da'rawũasere wéerã, nimũ'tãrĩ tucũpũre sãjãanu'cũcã'cãrã niwã.

⁷ Ape tucũ pe'ere pa'ia wiogũ waro dia'cũ ni'cãtita, ni'cã cũ'marẽ sãjãacũ niwĩ. Topũ sãjãagũ, wa'icũrã wẽjẽ'cãrã ye díre miisãjãacũ niwĩ. Cũ basu ña'arõ wee'que wapa, tojo nicã masã na ña'arõ wee'que wapare acobojose sērĩgũ tojo weecũ niwĩ.

⁸ Tojo wee'que me'rã a'tocaterore Espíritu

Santu a'tiro marĩrẽ ĩ'omi. Toduporopu pa'ia Õ'acũ wi'ipu weewuasenojõ ni'cãrõacãrẽ weenu'cũcãma, marĩ u'musepũre ne sãjãamasĩtibosa'a.

⁹ A'te nipe'tise toduporo cjase a'tiro nicãrẽ queose ni'i. Titapũre Õ'acũrẽ o'ose, na wa'icũrãrẽ ãjũamorõpeose masãrẽ bu'iri marĩrã tu'oña'cã weemasĩticaro niwũ.

¹⁰ Te na weeseti'que a'tiro nicaro niwũ. Sĩ'rĩse, ba'ase, tojo nicã na Õ'acũrẽ ñubuese duporo na ña'arõ wee'quere coesetise nicaro niwũ. Te dutise bu'icjase dia'cũ nicaro niwũ. Tojo weese téé Õ'acũ tere ducayúca be'ropu añucaro niwũ.

¹¹ Õ'acũ bese'cu Cristo a'titojacu niwĩ. Ni'cãrõacãrẽ cũ pe'e pa'ia wiogu waro nimi. Cũ marĩrẽ añusere miiticu niwĩ. Ni'cãrõacãrẽ cũ pa'ia wiogu weewuasenojõrẽ Õ'acũ wi'i u'musepu nirĩ wi'ipu weegu weesami. U'musepu nirĩ wi'i, a'ti nucũcã cja wi'i nemorõ, añubutiari wi'i nisa'a. Masã wéeca wi'i nitisa'a.

¹² Õ'acũ bese'cu Cristo u'muse cja wi'i Õ'acũ Nibutiari Tucũ waropũre sãjãacu niwĩ. Cũ wa'icũrã, cabracã, wecu wĩ'marã ye díre misãjãaticu niwĩ. Tojo weronojõ o'ogu, cũ ye dí me'rã, cũ wẽrĩse me'rã sãjãacu niwĩ. Te me'rã marĩ nipe'tirãrẽ ni'cãti me'rãta wẽrĩbosacu niwĩ. Marĩrẽ catinu'cũdutigu tojo weecu niwĩ.

¹³ Duporocjãrãpu na wẽrĩ'cãrãrẽ da'raña'ca be'ro Õ'acũ ĩ'orõpũre ña'ase cõorã weronojõ tojacãrã niwã. Tojo weerã wecu u'mua ye díre, cabra ye díre, tojo nicã wecu wĩ'magõ ãjũano'co ye nitĩ me'rã ña'ase cõorã weronojõ nirãrẽ

wēestepeocārā niwā. Narē Ō'acū ĩ'orōpūre ña'ase moorā tojadutirā tojo weecārā niwā. Di-acjūta ni'i, nírō. Na, bu'ipū dia'cū añurā tojacārā niwā.

14 Wecū ye dí me'rā, cabra ye dí me'rā tojo weeta basiocā pūrīcārē, Cristo ye dí me'rāma tjā'a. Cristo Espíritu Santu ninu'cūgū weetamuse me'rā wa'icūrā ũjūamorōpeoronojō o'ogu, cū basu Ō'acūrē wiagu, wērīcū niwī. Cū curusapū wērīgū, ña'ase moogū nicū niwī. Cū ye dí me'rā marī bu'iritirā, ña'arō weeseti tu'oña'quere pecame'epū wa'abo'cārārē yu'rūweticā weecū niwī. Cū Ō'acū catinu'cūgū yere weenu'cūdutigū tojo weecū niwī.

15 Tojo weegū Jesucristo a'tiro weegú nimi. Be'ropūre masārē apaturi Ō'acū “Yū'u musā wioḡū nigūti. Musā, yarā nirāsa'a” ní'quere apobosagu nimi. Todūporocjārā pe'e Ō'acū nimū'tāse cū duti'que doca nírā, ña'arō wee, cū duti'quere yu'rūnū'cācārā niwā. Jesucristo wērīse me'rā tere acobocono'cārā niwā. Tojo nicā Ō'acū bese'cārā cū “O'ogūti” ní'que catinu'cūsere ñe'erāsama.

16 A'tiro weronojō ni'i. Ni'cū cū wērīse dūporo cū acaweregure “Yū'u cūose mu'u ye tojarosa'a”, nisami. Cū wērīcā ĩ'arā, wērī'cū ye ní'quere cūrē o'osama.

17 Cū wērīse dūporo cū “O'ogūti” ní'quere ñe'emasīsami. Cū wērīca be'ropū dia'cū ñe'emasīsami.

18 Tojo weero Ō'acū “Masārē a'tiro weegūti” nimū'tā'que quē'rārē tojota wa'acaro niwā.

Wa'icurārē wējē, na ye dí wēestese me'rā dia'cū Õ'acū “Tojo weeguti” ní'que wa'anu'cācaro niwã.

¹⁹ Moisé a'tiro weecu niwĩ. Cū nipe'tise Õ'acū duti'quere nipe'tirā tu'oropu bu'ecu niwĩ. Bu'etojanu'cō, cū sō'arĩ casero oveja poari me'rā wéeca caserore miicu niwĩ. Tojo nicā yucusiti hisopo wāmetiri sitire pe'ecu niwĩ. Wecu macū wējēno'cu ye díre, cabra ye díre aco me'rā morēcu niwĩ. Be'ro sō'arĩ caserore ti siti dupupu du'teō'o, te dípu yosomiicu niwĩ. Be'ro Õ'acū ye duti'que ojaca pūrīrē, tojo nicā masā nipe'tirārē wēestepeocu niwĩ.

²⁰ Cū tojo wéeca be'ro narē nicu niwĩ: “A'te dí me'rā Õ'acū masārē ‘Tojo weeguti’ ní'quere masīno'o”, nicu niwĩ.

²¹ Apeyere, Moisé Õ'acū wi'ire a'tiro weecu niwĩ. Nipe'tise ti wi'i po'peapu Õ'acūrē ějōpeorā na cuosere dí me'rā wēestepeocu niwĩ.

²² Titare Õ'acū dutise a'tiro nicaro niwã. Dí me'rā Õ'acū wi'ipu nisere cū ĩ'orōpu añuse tojadutiro wēestepeono'caro niwã. Wēestepeoya marīcā, Õ'acū masā ña'arō wee'quere acobojoticu niwĩ. Dí me'rā dia'cū Õ'acū masā ña'arō weesere acobojono'o.

Jesú cū wērīse me'rā masā ña'arō wee'quere yu'rhuose ní'i

²³ Duporo cjase Õ'acū wi'ipu weewuasenojō u'muse cjase queose nicaro niwã. Tere Õ'acū ĩ'orōpu añuse tojadutirā a'tiro weecārā niwã. Wa'icurārē wējē, na ye dí me'rā

wēestepeocārā niwā. Daprocjārā na wee'que nemorō u'muse cjase pe'e añuyurānū'cā'a. Tojo weero wa'icūrārē ūjūamorōpeo'que nemorō, añuse warore ūa'a. Te Jesucristo wērīse ni'i.

24 A'ti nucūcāpūre Jesucristo masā wéeca wi'i Añurī Tucū wāmetiri tucūpūre sājāaticu niwī. Ti wi'i u'muse cja wi'i queose nicaro niwā. Cū u'muse waro pe'ere sājāacu niwī. Ni'cārōacārē cū Ō'acū tiropu marīrē sērībosagu weesami.

25 Todapropu pa'ia wiogu judío masū Ō'acū Nibutiari Tucūpūre ni'cārētiri cū'marīnucūrē wa'icūrā ye díre miisājāamujācu niwī. Te dí, cū ye dí niticaro niwā. Cristo pūrīcārē cū ye dí waro nicaro niwā. Cū wērīse me'rā ni'cātita u'muse Ō'acū tiropu sājāacu niwī.

26 Jesucristo pa'ia wiogu weronojō wéegu pūrīcā, a'ti di'ta dū'pocāticāpūta wērīnū'cā, a'tiro nicā quē'rārē wērīnu'cūcā'bosami. Tojo weronojō o'ogu, a'tocatero a'ti ūmūco pe'tiwā'cārī curare Cristo a'ti nucūcāpūre bajuacu niwī. Cū ni'cātita nipe'tirā ye niatjere wērībosacu niwī. Ña'arō wee'quere cō'agū, tojo weecu niwī.

27 Marī quē'rā nipe'tirā ni'cāti me'rāta wērīdijarāsa'a. Wērīca be'ro Ō'acū marīrē besegusami.

28 Cristo ni'cātita cū wērīse me'rā wa'icūrārē wējē ūjūamorōpeoro weronojō weecu niwī. Tojo weese me'rā masā nipe'tirā ña'arō wee'quere cō'acu niwī. Be'ro apaturi a'tigusami. Masā na ña'arō wee'quere cō'agū mejēta a'tigusami. Masā cārē yucuerā pe'ere yū'rūogu a'tigu

weegusami.

10

¹ Moisé dutise Õ'acũ masārē be'ropu añurõ weeatje queose nicaro niwũ. Tojo weero Moisé duti'que masārē Õ'acũ me'rã añurõ nímasĩcã weeticaro niwũ. Te a'tiro nicaro niwũ. Na Õ'acũ me'rã añurõ nisĩ'rĩrã, ni'cãti cũ'marĩnucũ wa'icurãrē wējē ũjũamorõpeocãrã niwã. Te narē Õ'acũ ĩ'orõpu añurã waro tojacã weemasĩticaro niwũ.

² Te masārē añurã tojacã weemasĩcãma, na wa'icurãrē ũjũamorõpeosere du'ucã'bopã. Na ni'cãti ũjũamorõpeose me'rãta na ña'arõ wee'quere acobojono'cãrãpu tojatojabopã. Na bu'iri marĩrã tũ'oña'bopã.

³ A'tiro pe'e nicaro niwũ. Na wa'icurãrē wējē ũjũamorõpeorã, na ña'arõ wee'quere cũ'marĩnucũ wãcũrã, tojo weecãrã niwã.

⁴ Wecua umua ye dí, cabra ye dí ña'arõ wee'quere ne cõ'amasĩtisa'a.

⁵ Tojo weegu Jesucristo a'ti nucũcãpũre a'tigu, Õ'acũrē a'tiro nicu niwĩ:

Mũ'u masã ña'arõ wee'quere acobojosĩ'rĩgũ,
wa'icurãrē wējē ũjũamorõpeosere
uawe'e.

Tojo nicã narē acobojosĩ'rĩgũ, apeyenojõ o'ocã
uawe'e.

A'tiro wéegu, mũ'u ni'cã upu yũ'ure o'ocu niwũ.
Masã ña'arõ wee'quere wěrĩbosadutigu tojo
weecu niwũ.

6 Mũ'u masã na ña'arõ weesere cõ'asĩ'rĩgũ, wa'icũrãrẽ ãjũamorõpeosere, tojo nicã apeyenojõ o'osere tũ'sawe'e.

7 Tojo tũ'satise bu'iri yũ'u a'tiro niwũ:

“Õ'acũ, mũ'u ñaro weegu a'tigu wee'e.

Mũ'u ye queti ojaca pũrĩpu yũ'u pi'etiatjere ojanocaronojõta weeguti”, nicũ niwĩ Jesucristo.

8 Tojo weegu Jesucristo ní'caronojõta a'tiro ni'i. Õ'acũ wa'icũrã ãjũamorõpeosere, cũrẽ apeyenojõ o'osere tũ'satisami. Tojo nicã masã ña'arõ wee'quere cõ'asĩ'rĩrã ãjũamorõpeosere ñatisami. Nipe'tise te tojo weese Moisé duti'caronojõ nicaro niwũ, ní'õ. Tojo nimicã, Õ'acũ pe'e tojo weesere tũ'saticũ niwĩ.

9 Jesucristo Õ'acũrẽ “Mũ'u ñaro weegu a'tigu wee'e”, nicũ niwĩ. Tojo ní'gũ, wa'icũrã wẽjẽ ãjũamorõpeosere cõ'acũ niwĩ. Cũ wẽrĩse me'rã todũporopũ na weeseti'quere dũcayucũ niwĩ.

10 Jesucristo cũ wẽrĩse me'rã Õ'acũ ñaro weecũ niwĩ. Tere wéégũ, cũ wa'icũrã wẽjẽ ãjũamorõpeosere weronojõ weegu weecũ niwĩ. Cũ wẽrĩse me'rã Õ'acũ marĩrẽ cũ yarã tojacã weecũ niwĩ. Ni'cãtita cũ wẽrĩse me'rã marĩ nipe'tirãrẽ wẽrĩbosacũ niwĩ.

11 Nipe'tirã judío masã pa'ia mũmũcorinũcũ a'tiro weecãrã niwã. Nu'cũtjĩarã, wa'icũrãrẽ wẽjẽ ãjũamorõpeomũjãcãrã niwã. Na ãjũamorõpeonu'cũmicã, masã ña'arõ wee'quere ne cõ'amasĩticaro niwũ.

12 Jesucristo pũrĩcã ni'cãti cũ wẽrĩse me'rãta masã ña'arõ wee'quere cõ'ape'ocũ niwĩ. Cũ tojo

wéeca be'ro Õ'acũ tiro diacjũ pe'e ejanujãcũ niwĩ.

¹³ Topũ yucuegũ weesami. Õ'acũ nipe'tirã cũrẽ ĩ'atu'ti'cãrãrẽ docaque'acã wéeca be'ropũ weedu'ugusami.

¹⁴ Ni'cãti cã wẽrĩse me'rãta Õ'acũ yarãrẽ añurã tojacã weecũ niwĩ. Na añurã ninu'cũrãsama.

¹⁵ Te diacjũta niyucã, Espíritu Santu quẽ'rã marĩrẽ “Tojota ni'i”, ni weremi. Cũ a'tiro weremũ'tãcũ niwĩ:

¹⁶ “Be'ropũ yũ'ũ na me'rã ‘Apaturi añurõ weeguti’ ní'que a'tiro ni'i”, nicũ niwĩ Õ'acũ.

“Yũ'ũ duti'quere narẽ wãcũcã weeguti.

Tojo nicã narẽ yũ'ũ duti'quere ëjõpeocã weeguti.”

¹⁷ Be'ro a'tiro ninemocũ niwĩ:

“Ne apaturi na ña'arõ wee'quere wãcũnemosome”, nicũ niwĩ, ni werecũ niwĩ Espíritu Santu.

¹⁸ Tojo weerã marĩ ña'arõ wee'quere acobocono'ca be'ro niyucã, apaturi marĩ ña'arõ wee'que bu'irire acobojodutirã wa'icũrãrẽ ãjũamorõpeosere ãanemowe'e.

Jesucristo ye dí me'rã Õ'acũ tiro sãjãamasĩ'i nise ni'i

(Mt 27.51; Mr 15.38; Lc 23.45)

¹⁹ Todũporo pa'ia wiogu dia'cũ Õ'acũ Nibutiari Tucũpũre sãjãamasĩcũ niwĩ. Ni'cãrõacãrẽ marĩ quẽ'rã acobocono'cãrãpũ ní'ã, uiro marĩrõ cã sãjãa'caronojõ weemasĩ'i. Õ'acũpũre diacjũ uiro

marĩrõ sērĩmasĩ'i. Jesucristo cũ wěrĩ'que me'rã, cũ ye dí o'maburo'que me'rã tojo weemasĩ'i.

20 Toduporopu usebutiri caserojo Õ'acũ Nibutiari Tucũpure cã'mota'ayosacaro niwũ. Ti casero cã'mota'a'caro weronojõ Jesucristo wěrĩse duporo masã Õ'acũ Nibutiari Tucũpure sãjãamasĩticãrã niwã. Ni'cãrõacãrẽ cũ wěrĩse me'rã marĩ ti tucũpure sãjãa'cãrã weronojõ cũ me'rã catinu'cũmasĩ'i.

21 Jesucristo pa'ia wiogũ waro u'musepu Õ'acũ wi'ipũ marĩrẽ sērĩbosagũ nimi.

22 Tojo weerã Õ'acũrẽ queoro wãcũse, añurõ ãjõpeose me'rã sērĩrã. “Tojo ãjõpeoma'acãrã weesa'a” nirõ marĩrõ sērĩrã. A'tiro ni'i. Cũ marĩ ña'arõ bu'iritirã tu'oña'quere bu'iri marĩrã tojacã weecu niwĩ. Marĩ ya upũ aco añuse me'rã u'ono'caro weronojõ ni'i. Marĩ ña'arõ wee'quere cõ'ape'ono'cãrapũ ni'i.

23 Õ'acũ “Tojo weeguti” ní'quere weegusami. Tojo weerã marĩ ãjõpeosetisere ãjõpeoronojõta ne ducayuro marĩrõ ãjõpeonu'cũrã. Cũ o'otjere e'catise me'rã yucuerã, tojo weerã.

24 Marĩ basu a'tiro wãcũrõua'a. “Ã'rãrẽ, ãpẽrãrẽ weetamuturiadutigũ, ¿de'ro weegusari?” ni wãcũrõua'a. “Narẽ a'merĩ ma'idutigũ, añurõ weedutisĩ'rĩgũ tojo uasã'a”, nirõua'a.

25 Õ'acũrẽ ãjõpeorã nerẽwuaropũ ãpẽrã nerëtisama. Na weesere sirututicã'rõua'a. Narẽ siruturonojõ o'orã, marĩ nerẽrã, a'merĩ wãcũtutuacã weerõua'a. Cã'rõ du'sa'a marĩ wiogũ a'tiatje. Tojo weerã tojo weerõua'a.

26 A'tiro ni'i. Diacũ cjasere masĩmirã, marĩ

ña'arō weesĩ'rĩrō bajuro ña'arō weenu'cũrã, acobojose bocasome. Jesucristo wẽrĩse me'rã dia'cũ acobojono'o. Marĩ ña'arō weenu'cũrã, cũrẽ uatirã weronjō ni'i. Tojo weerã ne acobojono'some.

27 Marĩ ña'arō weenu'cũcã, marĩrẽ a'tiro wa'arosa'a. Õ'acũ marĩrẽ besegusami. Cũ besẽca be'ro pecame'epu apẽrã cũrẽ i'atu'ti'cãrã me'rã cõ'agũsami. Marĩrẽ “Bu'iri da'reguti” cũ ní'que tuunurũse dia'cũ toja'a.

28 Toduporopure no'o Moisé duti'quere yu'rũnũ'cãgũrẽ puarã o i'tiarã weresãca be'ro cũrẽ ne pajaña'ticãrã niwã. Cũrẽ wẽjẽcõ'acãrã niwã.

29 Añurō wãcũña. Õ'acũ duti'que cũ Moisére cũu'quere yu'rũnũ'cãgũ, bu'iri da'reno'cu niwĩ. Ni'cãrõacãma Õ'acũ macũ cũrẽ wẽrĩbosa'quere ãjõpeodu'ugure tãasami. ãjõpeotigunojõ Õ'acũ macũ cũrẽ wẽrĩbosa'quere “Wapamarĩ'i”, ni wãcũsami. Espĩritu Santu cũrẽ ma'isere yabisami. A'tiro ni'i. Jesucristo wẽrĩse me'rã Õ'acũ masãrẽ cũ “Weeguti” ní'quere queoro wa'acã weecu niwĩ. Cũ wẽrĩse me'rã, cũ ye dí me'rã marĩ ña'arō wee'quere cõ'acu niwĩ. Tojo weegu Õ'acũ cũ macũrẽ uatigure uputu bu'iri da'regusami.

30 Õ'acũ marĩ wiogu ucũ'quere masĩ'i. A'tiro nicu niwĩ: “Yu'u bu'iri da'reacju ni'i. Na wee'que wapare yu'u wapayegusa'a.” Apeye quẽ'rãrẽ nicu niwĩ: “Marĩ wiogu cũ yarãrẽ na ña'arō weese wapare bu'iri da'regusami.”

31 Õ'acũ catinu'cũgũ nimi. Cũ bu'iri da'rese

pūrō wiose ni'i.

³² Mūsā ne waro ějōpeoca be'ro wee'quere wācūña. Titare mūsā Jesucristore ějōpeose ye bu'iri pūrō pi'eticārā niwũ. Mūsārē tojo wa'a'quere wācūtutuacārā niwũ.

³³ Ni'cārērā masā ĭ'orōpɥ yabi bujicā'no'cārā niwũ. Cāmida'reno'cārā niwũ. Apeterore āpērā na pi'etisere tɥ'oña'tamucārā niwũ.

³⁴ Mūsā bu'iri da'reri wi'ipɥ nirārē pajaña'cārā niwũ. Āpērā mūsā yere ě'macā, e'catise me'rā nɥ'cācārā niwũ. Mūsā ɥ'mɥsepɥ cɥoatje pe'ere "A'ti nucūcā cjase nemorō, añuyɥ'rɥnɥ'cāse ni'i", nicārā niwũ. Te pe'titiatje ni'i nírā, wācūtutuacārā niwũ.

³⁵ Tojo weerā ne ějōpeodu'uticā'ña. Ějōpeonu'cūrā, añuse warore ñe'erāsa'a.

³⁶ Mūsārē wācūtutuarā nirōɥa'a. Tojo wéerā, Ő'acũ ɥaro wéeca be'ro cũ "O'oguti" ní'quere mūsā ñe'erāsa'a.

³⁷ Ő'acũ ye queti ojáca pūrĩpɥ a'tiro ni ojano'caro niwũ:

"Maata waro a'tiguti" ní'cɥ a'tigusami.

Ne yoogosome.

³⁸ Yɥ'ɥ "Añurō weerā nima" nino'rā pūrĩcā ějōpeonu'cūrā, yɥ'ɥ me'rā ninu'cūrāsama.

Āpērā uirā, ějōpeodu'urā pūrĩcārē ne tɥ'sasome, ni ojano'wũ.

³⁹ Marĩ pe'e ui ějōpeodu'urānojō niwe'e. Tojo weerā marĩ pecame'epɥ wa'asome. Marĩ cūrē ějōpeorā, yɥ'rɥono'rāsa'a.

11

Õ'acũrẽ ẽjõpeose cjase ni'i

¹ Marĩ ẽjõpeorã, a'tiro nímasĩ'i: “Õ'acũ marĩrẽ ní'quere diacjũta weegusami”, ni'i. Tere ĩ'atimirã, ĩ'arã weronojõ “Diacjũta ni'i”, ni'i.

² Dũporopũ marĩ ñecũsumũa Õ'acũrẽ ẽjõpeocãrã niwã. Na a'tiro ni wãcũcãrã niwã: “Õ'acũ ní'caronojõta marĩrẽ weetamugũsami”, nicãrã niwã. Tojo weegũ Õ'acũ narẽ “Añurã nima”, nicũ niwĩ.

³ Marĩ Õ'acũrẽ ẽjõpeorã, a'tiro masĩ'i. Cũ a'ti turi nipe'tisere bajurẽgũ, cũ dutiro me'rã bajurẽcũ niwĩ. Tojo weero a'ti turi cjase marĩ ni'cãrõacã ĩ'ase ne waropũ marĩ'quere wee'que ni'i, nino'o.

⁴ Dũporocjũpũ Abel Õ'acũrẽ ẽjõpeogũ, Õ'acũrẽ oveja wĩ'magũrẽ wẽjẽ ỹjũamorõpeocũ niwĩ. Cũ, cũ ma'mi Caĩ o'o'que nemorõ añurõ o'ocũ niwĩ. Õ'acũ Abel ẽjõpeosere ĩ'agũ, cũ o'osere ñe'ecũ niwĩ. Cũrẽ “Añugũ nimi”, nicũ niwĩ. Tojo weero Abel dũporopũ wẽrĩca be'ro nimicã, a'tiro ni'i. Cũ Õ'acũrẽ ẽjõpeo'que a'tiro nicãrẽ marĩrẽ bu'ese ni'i. Marĩ quẽ'rã cũ ẽjõpeo'caronojõta Õ'acũrẽ ẽjõpeorõũa'a.

⁵ Enoc wãmetigũ quẽ'rã Õ'acũrẽ ẽjõpeogũ nicũ niwĩ. Cũ wẽrĩtomicã, Õ'acũ cũrẽ cũ tiropũ miacũ niwĩ. Āpẽrã cũrẽ a'macãrã nimiwã. Ne bocaticãrã niwã. Õ'acũ ye queti ojãca pũrĩpũ a'tiro ojano'caro niwũ: “Õ'acũ Enorẽ e'catise me'rã ĩ'acũ niwĩ. Tojo weegũ cũrẽ miacũ niwĩ”, niwũ.

6 Marĩ Õ'acũrẽ ějõpeotirã, cũrẽ e'caticã weemasĩtisa'a. A'tiro ni'i. Õ'acũrẽ ějõpeosĩ'rĩgũ, "Diacjũta cũ nisami", nirõũa'a. Tojo nicã "Cũrẽ yũ'ũ ějõpeocã, añurõ weegusami", nirõũa'a.

7 Noé wãmetigũ quẽ'rã Õ'acũrẽ ějõpeogũ, a'tiro weecũ niwĩ. A'ti turire bu'iri da'reatjere Õ'acũ cũrẽ werecũ niwĩ. Noé "Tojo wa'arosa'a" ni masĩtimigũ, Õ'acũrẽ ějõpeocũ niwĩ. Tojo weegũ Õ'acũrẽ yũ'tigũ, cũ acawererã me'rã dia mirĩcã yũ'rũsĩ'rĩgũ, yucũsũ pajipjũjore da'recũ niwĩ. Tojo ějõpeogũ, a'ti nucũcãcjãrã Õ'acũ ucũsere ějõpeotirãrẽ a'tiro ĩ'ocũ niwĩ. Na pecame'epũ wa'atjere ĩ'ocũ niwĩ. Cũrẽ Õ'acũ "Añugũ nimi", nicũ niwĩ. Cũ ějõpeoyucã, tojo nicũ niwĩ.

8 Abrahã quẽ'rã Õ'acũrẽ ějõpeogũ, a'tiro weecũ niwĩ. Õ'acũ cũrẽ ape di'tapũ wa'aduticã, yũ'ticũ niwĩ. Õ'acũ cũrẽ o'otjopũ wa'acũ niwĩ. Cũ ya macãrẽ wijawã'cãgũ, "Ti di'tapũ wa'agũsa'a" nirõ marĩrõ wa'acũ niwĩ.

9 Abrahã Õ'acũ cũrẽ "Ti di'tare mũ'ũrẽ o'ogũti" ní'quere ějõpeocũ niwĩ. Ti di'tapũre etacũ niwĩ. Eta, cũ ãpẽrã ya di'tapũre ní'gũ, mejẽcã pejaro tũ'oña'cũ niwĩ. Wa'icũrã caseri me'rã wéeca wĩ'ipũ cãjĩcũ niwĩ. Cũ macũ Isaa, tojo nicã cũ pãrãmi Jacob mejãrõta nisirutubũrocãrã niwã. Õ'acũ na quẽ'rãrẽ "Mũsãrẽ a'ti di'tare o'ogũti", nicũ niwĩ.

10 Abrahã Õ'acũ ya macã pe'titiatji macã ũ'muse pe'ere nisĩ'rĩgũ, tojo weecusiacũ niwĩ. Ti macã Õ'acũ wéeca macã ni'i.

11 Apego quẽ'rã Õ'acũrẽ ẽjõpeogo, Abrahã nũmo Sara a'tiro weeno'co niwõ. Co bũcũo waro põ'rã bocata basiotimicã, Õ'acũ core põ'rãticã weecũ niwĩ. Co ni'cũ põ'rãtico niwõ. Co a'tiro wãcũco niwõ: “Õ'acũ yũ'ũre 'Wĩ'magũ wũagosa'a' ní'quere queoro weegũsami”, nico niwõ. Tojo weegũ Õ'acũ queoro weecũ niwĩ.

12 Abrahã bũcũ waro nimigũ, macũticũ niwĩ. Macũti, be'ro pãjãrã waro pãrãmerã nituriarã cũocũ niwĩ. Na ñocõa, nucũpori weronojõ pãjãrã waro ba'paqueota basiotirã nicãrã niwã.

13 Ã'rã yũ'ũ ucũrã Õ'acũrẽ ẽjõpeonu'cũcãrã niwã. Cũ “O'ogũti” nĩca di'tare ñe'etimirã, ẽjõpeocãrã niwã. Ñe'etimirã, wẽrĩa wa'acãrã niwã. Na ẽjõpeose cũorã, cũ o'oatjere ñe'e'cãrã weronojõ nicãrã niwã. “Cũ ní'caronojõta weegũsami” ni wãcũrã, e'caticãrã niwã. Na tojo wee'que me'rã “Û'mũsepũ wa'arãsa'a, a'ti nucũcãpũre sijari masã weronojõ ni'ĩ”, nicãrã niwã.

14 Masĩno'o, tojo nĩrã, ape di'ta na niatji di'ta warore a'marã weecãrã niwã.

15 Na ne waro wijawã'cã'caropũre wãcũrã pũrĩcã, dajabopã.

16 A'tiro pe'e weecãrã niwã. Ti di'ta nemorõ añurĩ di'ta waro ũ'mũse pe'ere nisĩ'rĩcãrã niwã. Tojo weegũ Õ'acũ na “Ûsã wiogũ nimi” nicã, bopoyasãticũ niwĩ. Tojo bopayasãtigũ, na ya macã na niatjo ũ'mũsere apoyutojacũ niwĩ.

17 Abrahã Õ'acũrẽ ẽjõpeogũ, a'tiro weecũ niwĩ. Õ'acũ ¿diacjũta yũ'ũre ẽjõpeomiti? ní'gũ, cũ macũ Isaare wa'icũre

wějě ůjũamorõpeowuaronojõ weeduticũ niwĩ. Abrahã cũ macũ ni'cũ nigũrẽ “Wějě ůjũamorõpeowe'e”, niticũ niwĩ.

18 Toduporopure Ô'acũ Abrahãrẽ a'tiro nicũ niwĩ: “Isaa mũ'ũ macũ me'rã pãjãrã pãrãmerã nituriarã cõogusa'a”, nicũ niwĩ.

19 Abrahã a'tiro wãcũcũ niwĩ: “Ô'acũ nipe'tirã wẽrĩ'cãrãpũreta masõmasĩmi.” Cũ macũrẽ “Wějẽgũti” weeri cura Ô'acũ cũrẽ “Wějẽticã'ña”, nicũ niwĩ. Tojo weerã a'tiro nímasĩ'i: “Abrahã cũ macũrẽ wẽrĩ'cũpũ masã'cũre weronojõ cõocũ niwĩ”, nímasĩ'i.

20 Isaa Ô'acũrẽ ějõpeogũ, cũ põ'rã Jacore, Esaũre be'ropũ añurõ wa'atjere wereyucũ niwĩ.

21 Jacob Ô'acũrẽ ějõpeogũ, cũ wẽrĩse duporoacã cũ pãrãmerã José põ'rãncũrẽ “Añurõ wa'arosa'a”, nicũ niwĩ. Tojo ucũgũ, cũ tuacjũpũ ñatuunu'cũgũta, Ô'acũrẽ ñubuecũ niwĩ.

22 José Ô'acũrẽ ějõpeogũ nicũ niwĩ. Cũ wẽrĩgũ, a'tiro wereyucũ niwĩ: “Israe curuacjãrã Egipto ní'cãrã be'ropũ wíjarãsama. Na wa'arã, yé õ'arĩrẽ miato”, nicũ niwĩ.

23 Moisé pacũsumũa Ô'acũrẽ ějõpeocãrã niwã. Na macũ bajuáca be'ro “Añugũ waro nimi”, nicãrã niwã. Na i'tia mujĩpũ ñocõocãrã niwã. Cũ bajuase duporo Egiptocjãrã wiogũ wĩ'marã mũuarẽ Israe curuacjãrãrẽ wějẽduticũ niwĩ. Moisé pacũsumũa pe'e wiogũ dutisere uítĩjãrã, na macũrẽ ñocãrã niwã.

24 Be'ro Egiptocjãrã wiogũ macõ cũrẽ masõco niwõ. Moisé bũcũ ějãgũ, Ô'acũrẽ ějõpeocũ niwĩ.

Tojo weegu cũ “Egiptocjārã wiogu pãrãmi nimi” nisere tũ'osĩ'rĩticũ niwĩ.

25 A'tiro pe'e weesĩ'rĩcũ niwĩ. Õ'acũ yarã Israe curuacjārã me'rã pe'e pi'etitamusĩ'rĩcũ niwĩ. Õ'acũrẽ ějõpeotigu weronojõ Egiptocjārã wiogu ya wi'ipũ tojasĩ'rĩticũ niwĩ. Na ña'arõ weesere bu'ipejatamusĩ'rĩticũ niwĩ.

26 Na cũrẽ yabicã, cũ Cristo Õ'acũ bese'cũ pi'etiatje weronojõ pi'eticũ niwĩ. Tojo pi'etigu, “Nipe'tise Egiptopũ nisere cũoro nemorõ añu ni'i”, nicũ niwĩ. Õ'acũ cũrẽ be'ropũ o'otjere wãcũgũ, tojo nicũ niwĩ.

27 Ęjõpeose cũogu, Moisé Egiptopũ ní'cũ wijacũ niwĩ. Cũ Egiptocjũ wiogu uasere uiro marĩrõ wijacũ niwĩ. Moisé Õ'acũ bajutigure ĩ'agũ weronojõ cũ “Weeguti” nisere dũcayuro marĩrõ weenu'cũcũ niwĩ.

28 Ęjõpeose cũogu, Moisé Egiptopũ wijawã'cãgũ, Pascua wãmetiri bosenuurẽ weewã'cõcũ niwĩ. A'tiro ni'i. Õ'acũ cũrẽ wereco'tegũ u'mũsecjũrẽ nipe'tirã Egiptocjārã umũa masã ma'misumũarẽ wẽjẽduticũ niwĩ. Tojo weegu Moisé a'tiro weecu niwĩ. Õ'acũ duti'caronojõta Israe curuacjārãrẽ weeduticũ niwĩ. Na põ'rã masã ma'misumũarẽ wẽjẽticã'to nĩgũ oveja wĩ'marãrẽ wẽjẽduti, na ye dí me'rã sope sumuto wã'ñase pjĩrĩrẽ wa'reduticũ niwĩ. Tojo weegu Õ'acũrẽ wereco'tegũ díre ĩ'agũ, wẽjẽticũ niwĩ.

29 Õ'acũrẽ ějõpeotjĩarã, Israe curuacjārã dia pajiri maa, sõ'arĩ maajore pẽ'acãrã niwã. Ti maarẽ pẽ'arã, di'ta aco marĩrõ pẽ'acãrã niwã.

Egiptocjārã na be'ro pẽ'asĩ'rĩmirã, mirĩpe'tia wa'acãrã niwã.

30 Apeye quẽ'rãrẽ Israe curuacjãrã Jericó wãmetiri macã sumutore siete nũmũrĩ sutuasijacãrã niwã. Na Õ'acũrẽ ějõpeocã ti macã sumuto cja sã'rĩrõ ũtã me'rã wéeca sã'rĩrõjo bũrudijacaro niwũ.

31 Tojo nicã ti macãcjõ Rahab wãmetigo ũmũa me'rã a'metãrãwapata'ari masõ ějõpeose cuogo nico niwõ. Co Israe curuacjãrã ĩ'adu'tiri masãrẽ añurõ co'teco niwõ. Tojo weego ãpẽrã ti macãcjãrã Õ'acũrẽ yũ'rũnũ'cã'cãrã me'rã wẽrĩtico niwõ.

32 ¿Ñe'erẽ ninemogũsari yũ'u? Nipe'tirã ye quetire wereta basiowe'e. Gedeõ wee'quere, Barac wee'quere, Sansón wee'quere, Jefté wee'quere, Davi wee'quere, Samue wee'quere, tojo nicã ãpẽrã Õ'acũ ye queti weremũ'tãrĩ masã wee'quere werepe'otisa'a.

33 Na Õ'acũrẽ ějõpeorã ãpẽrã ye di'tacjãrã me'rã a'mequẽrã, wijawapata'acãrã niwã. Wiorã nirãnojõ masãrẽ queoro ducicãrã niwã. Tojo weegu Õ'acũ cũ "Añurõ weeguti" ní'quere narẽ añurõ weecu niwĩ. Yaiwa nirõpũ bi'adũpomicã, narẽ ba'aticãrã niwã.

34 Masãrẽ bu'iri da'rerã, asipo ũjũawũaropũ sõrõcã quẽ'rãrẽ, ne ũjũticãrã niwã. ãpẽrã narẽ di'pjĩ me'rã wẽjẽsĩ'ricã, yũ'rũweticã'cãrã niwã. Tutuatimi'cãrã, tutuarã wa'acãrã niwã. Ape di'tacjãrã me'rã a'mequẽrã narẽ wapata'arã, nemorõ tutuayũ'ruarã wa'acãrã niwã. Narẽ ĩ'atu'tirãrẽ docaque'acã weecãrã niwã.

35 Ni'cārērã numia na acawererārē wērīca be'ro masōno'cārāpūre wiano'cārã niwã tja.

Āpērã pe'e Ō'acūrē ējōpeose cuomirã, uputu pi'eticārã niwã. Na pi'etise me'rã wējēno'cārã niwã. Na ējōpeodu'ucã, bu'iri da'reri wi'ipū nirārē du'uwīrōbopã. Na pe'e u'musepū catinu'cūsere cuosī'rīrã, ējōpeodu'uticārã niwã.

36 Āpērã quērã Ō'acūrē ējōpeorã yabi bujicã'no'cārã niwã. Na wecū casero me'rã wee'que dari me'rã tārãno'cārã niwã. Āpērã cōme dari me'rãpūta du'teno'cārã niwã. Āpērã bu'iri da'reri wi'ipū dūpono'cārã niwã.

37 Āpērã ūtāperi me'rã doquewējēno'cārã niwã. Āpērã na upū deco me'rã yejesureno'cārã niwã. Āpērã di'pjī me'rã dūtewējēno'cārã niwã. Āpērã su'ti marīrã oveja caseri, cabra caseri me'rã dia'cū cã'mota'acārã, uicusiacārã niwã. Na pajasecuorã, ña'arō weeno'cārã, cãmida'reno'cārã nicārã niwã.

38 Na masã marīrōpū, ūrūpagupū, ūtã tutiripū, di'ta se'te'que tū'ruripū nise coperipū sijabaque'aticārã niwã. Tere tojo weeno'rã añurã nicārã niwã. Āpērã pe'e ña'ayū'ruacārã niwã. Ne cã'rō Ō'acūrē ējōpeorã me'rã nita basioticaro niwũ narē.

39 Ō'acũ nipe'tirã cūrē ējōpeorārē “Añurã nima”, ni ĩ'acu niwĩ. Ējōpeorã nimirã, nipe'tise cū narē “Añurō weeguti” ní'que pe'ere ĩ'aticārã niwã.

40 Titare Ō'acũ narē “Añurō weeguti” ní'quere weeticū niwĩ. A'tiro pe'e wãcūcū niwĩ: “Be'rocjārã yū'ure ējōpeorã me'rã

ã'rã yarãrẽ añurã wa'acã weeguti", nicu niwĩ. Cũ wãcũ'caronojõta weemi. Tojo weero cũ toduporo wee'que nemorõ cũ ni'cãrõacã Jesucristo masãrẽ yu'ruose pe'e añuyu'rũnu'cã'a.

12

Jesure ï'asirutu weedutise ni'i

¹ Sõ'onícãrã yu'ũ ucũ'cãrã pãjãrã Õ'acũrẽ ãjõpeorã pi'etisere nu'cãcãrã niwã. Tojo nu'cãrã, na cãrẽ ãjõpeosere ï'ocãrã niwã. Na wee'que marĩrẽ queose ni'i. Tojo weerã narẽ wãcũrã, Õ'acũ marĩrẽ cũu'quere wãcũtutuase me'rã weeru'a. Ni'cũ omarĩ masũ nũcũse cãrẽ caribosenojõrẽ miatisami. Marĩ quẽ'rã cũ weronjõ weeru'a. Marĩ nipe'tise añurõ weesĩ'ricã, dojorẽsere, marĩ ña'arõ weewuasere du'ucã'rõu'a.

² Jesure wãcũnrũrõu'a. Cũta marĩrẽ ne waro ãjõpeocã weewĩ. Cũ marĩrẽ nemorõ ãjõpeowã'cãcã weemi. Cũ curusa bopoyoropu pi'eticu niwĩ. Cũ tojo bopoyoro wẽrsere bopoyoro marĩrõ wẽricu niwĩ. Cũ pi'etĩca be'ro uputu e'catiatjere wãcũgũ, tojo weecu niwĩ. Masãmujãaca be'ro cũ Õ'acũ dujiri cũmurõ diacjũ pe'e ejanujãcu niwĩ.

³ Mũsã Jesú wee'quere wãcũña. Ña'arã cãrẽ pũrõ pi'eticã weecãrã niwã. Tojo weerã mũsã quẽ'rã pi'etirã, caributitirãta cãrẽ ãjõpeonu'cũcã'ña.

⁴ Mũsã ña'arõ weesere cã'mota'arã, ne ni'cũ wẽrĩña'timi yujupu.

5 ¿Õ'acũ musãrẽ cũ põ'rãrẽ weronojõ were-casa'quere wãcũweti? Cũ ye queti ojãca pũrĩpũ a'tiro ni'i:

“Yũ'u põ'rã, musãrẽ añurõ weedutigũ bu'iri da're'e.

Yũ'u tojo weesere tojo ï'acõ'aticã'ña.

Yũ'u musãrẽ tu'ticã, wãcũtutuaya.

6 Yũ'u musã wiogu yũ'u mairãrẽ musã ña'arõ weecã, tu'ti'i.

Nipe'tirã yũ'u põ'rãrẽ añurõ weedutigũ bu'iri da're'e”, nicũ niwĩ Õ'acũ, ni ojano'wũ.

7 Pi'etirã, Õ'acũ yere du'uticã'ña. Õ'acũ musãrẽ cũ põ'rãrẽ bu'iri da'regũ weemi. Ne ni'cũ pacũ cũ macũ ña'arõ weesere bu'iri da'reticã weetisami.

8 Õ'acũ nipe'tirã cũ põ'rã ña'arõ weesere bu'iri da'remi. Tojo weeticã, musã cũ põ'rã waro nitibosa'a. Pacũ marĩrã, tojo boca'cãrã weronojõ nibosa'a.

9 Apeye quẽ'rãrẽ marĩ wĩ'marã nicã, marĩ pacũsumãa marĩ ña'arõ weesere bu'iri da'recũwã. Na tojo weesere marĩ yũ'ti ëjõpeowũ. Tojo weerã marĩ pacũ u'musepũ nigũ pe'ema tãrõũa'a. Tojo yũ'ti ëjõpeorã, catinu'cũrãsa'a.

10 Marĩ pacũsumãa a'ti nucũcãpũ nirã marĩ ña'arõ weesere bu'iri da'rewã. Na bu'iri da're'que marĩrẽ yoaticã niwũ. Na bu'iri da'resĩ'rĩrõnojõ marĩrẽ bu'iri da'rewã. Õ'acũ pe'e marĩrẽ añurõ waro wa'adutigũ bu'iri da'remi. Marĩrẽ cũ weronojõ ña'ase moorã wa'adutigũ tojo weemi.

11 Diacjũta ni'i. Õ'acũ marĩrẽ bu'iri da'recã, ne tu'sawe'e. Marĩrẽ pũrĩ'i. Tojo nimicã, marĩ cũ bu'iri da'rese me'rã añurõ wee'e. Be'ropure marĩ ejeripõ'rãrĩpu ejerisãjãse bocarãsa'a. Añurõ cũ ñaronojõ queoro weeme'rĩcã'rãsa'a.

Õ'acũ ucũsere tojo ï'acõ'aticã'ña nise ni'i

12 Mũsã pi'etirã, wãcũtutuaya.

13 Õ'acũ ñaro, diacjũ nisere weeya. Tojo weecã, ãpẽrã tutuatirã mũsãrẽ ï'acũurã queoro weerãsama. Tutuanemorãsama. A'tiro wa'ase weronojõ ni'i. Tutuatiri du'pocã tutuari du'pocã wa'arosa'a. Ca'bidijanemosome.

14 Nipe'tirã me'rã cumuca marĩrõ nisetiya. Ne ña'arõ weese marĩrõ niña. Ña'arõ wéerã, marĩ wlogure ne ï'ata basiowe'e.

15 Mũsã tu'omasĩña. Apetero mũsã ña'arõ weese bu'iri Õ'acũ weetamusere ñatirã weronojõ wa'abosa'a. Ne ni'cũ Õ'acũ añurõ weesere ñatigũnojõ marĩato. Tojo nicã mũsã wãcũsepũ ãpẽrãrẽ ñose, a'pepũrĩse, nipe'tise ãpẽrãrẽ ña'arõ weese wã'cãcã weeticã'ña. Siape me'rã tojo weesere cã'mota'atirã, pãjãrãrẽ do-jorẽbosa'a.

16 Ne ni'cũ cũ nũmo nitigo me'rã ña'arõ weeticã'to. Tojo nicã Õ'acũ yere mejõ nisere weronojõ wãcũticã'to. Esaú duporocjũpumarĩcã mejõ nisere weronojõ wãcũcũ niwĩ. Cũ masã ma'mi nisere ñjaboagu, cũ añuse ñe'ebõ'quere ba'ase me'rã cũ acabijire dũcayucũ niwĩ. Tojo weegu cũ ñe'ebõ'quere bajuriocũ niwĩ.

17 Mũsã masĩsa'a. Esaú cũ pacũ “Mũ'urẽ añurõ wa'ato” nicã tu'osĩ'rĩcũ nimiwĩ. Cũ pacũ

pe'e "Basiowe'e, mu'u acabijire o'otojapu", nicu niwĩ. Cũ tojo nicã tu'ogu, pũrõ uticu niwĩ. Tojo utimicã, cũ pacu cũ acabijire o'o'que ne ducayuta basioticaró niwũ.

18 Musã Õ'acũrẽ ejõpeorã duporocjãrã Israe curuacjãrã weronojõ weewe'e. Na sõ'onícu ãrũgũ í'ata basiocju, ñe'eña'ta basiocju pu'to wa'acãrã niwã. Tigu uputu ãjũcaro niwũ. Topure pũrõ na'itĩ'acaro niwũ. Bupo paa, wĩ'rõ uputu wa'acaro niwũ.

19 Musã titacjãrã weronojõ coroneta puticã bususere tu'owe'e. Õ'acũ ucũse bajuyoropu quẽ'rãrẽ tu'owe'e. Na pũrĩcã cũ ucũcã tu'orã, uise me'rã "Tocã'rõta ucũato majã", nicãrã niwã.

20 Na Õ'acũ duti'quere uiyu'ruarã, tojo nicãrã niwã. Cũ duti'que a'tiro nicaro niwũ: "No'o a'tigu ãrũgũpure u'tacũugũnojojõrẽ ãtãperi me'rã doquewẽjẽña. Tojo weetirã, ñosẽrĩ pjĩ me'rã wẽjẽña. No'o wa'icãrã quẽ'rãrẽ mejãrõta weeya", nicu niwĩ Õ'acũ.

21 Tojo wa'a'que wioyu'ruacaró niwũ. Moisé basuta a'tiro nicu niwĩ: "Yũ'u uiyu'ruagu narãsãsa'a", nicu niwĩ.

22 Musã pũrĩcã duporocjãrã weronojõ niwe'e. Musã Jesucristore ejõpeoyucã, Õ'acũ musãrẽ cũ tiropu wa'ata basiocã weecu niwĩ. Cũrẽ sẽrĩmasĩcã weecu niwĩ. Topu Õ'acũ catinu'cũgũ ya macã, u'musepu nirĩ macã ni'i. Ti macã Jerusalẽ wãmetiri macã ni'i. Opa bu'a Sión wãmetiri bu'apu ni'i. Ti macãpu Õ'acũrẽ wereco'terã pãjãrã waro nisama.

23 Na nerē, cūrē e'catipeosama. Ō'acū pō'rā cūrē ējōpeomū'tā'cārā quē'rā na wāmerē ũ'mūsepū ojaō'ono'cārā nima. Topūta Ō'acū nipe'tirārē besegū nimi. Tojo nicā todūporopū ejeripō'rā añurā weeno'cārā topū nima. Marī quē'rā Ō'acūrē ējōpeose me'rā na tiropū wa'arāsa'a.

24 Marī Jesure ējōpeo'o. Cū Ō'acū masārē “Na wiogu nigūti, na quē'rā yarā nirāsama” ní'quere apogu nimi. Topū cū ye dí o'maburose me'rā marī acobojono'cārā wa'a'a. A'tiro ni'i. Abel cū dí o'maburocā, cūrē wējē'care bu'iri da'reno'caro niwū. Tojo weero Jesucristo ye dí, dūporocjū Abel ye dí nemorō wapati'i.

25 Tojo weerā añurō tū'omasña. Ō'acūrē mūsārē weregure teeticā'ña. Todūporocjārārē Ō'acū bajuyoropū werecu niwī. Na cūrē teecārā niwā. Na tojo weecā, narē bu'iri da'recu niwī. Marī pūrīcārē teecā, tjāgūsami. Ō'acū ũ'mūsepū nigū marīrē weremi. Cūrē teerā, ne yū'rūwetisome.

26 Titapure Ō'acū cū ũpūtū ucūcā, di'ta narāsācaro niwū. A'tocaterore a'tiro nimi: “Ni'cāti di'ta narāsācā weenemogūti. Di'ta dia'cūrē narāsācā weesome. Ũ'muarōpū nise quē'rārē narāsācā weeguti”, nimi Ō'acū.

27 Cū ni'cāti di'ta narāsācā weenemogūti nígū, a'tiro nigū weemi. Nipe'tise cū wee'que bajuse mió'ota basiosere cō'agūsami. Mió'ota basiotise ũ'mūse cjase dia'cū tojarosa'a.

28 Ō'acū cū wiogu nirōpū tojarosa'a. Topū marī nirāsa'a. A'te ne mió'ota basiowe'e. Tojo

weerã Õ'acũrẽ a'tere e'catise o'orã. Cũrẽ e'catise o'orã, cũ tu'saronojõ añurõ weerã wee'e. Cũrẽ ãjõpeorã wiopesase me'rã weerã wee'e.

²⁹ Marĩ wioḡũ Õ'acũ nipe'tise ña'asere ãjũacõ'arĩ me'e weronojõ nimi.

13

Õ'acũ cũ tu'sasere weeya nise ni'i

¹ Musã Jesucristore ãjõpeorã ni'cũ põ'rã weronojõ ni'i. A'merĩ ma'idu'uticã'ña.

² Musã ya wi'ipũ etarãrẽ, sijari masãrẽ añurõ weeya. Tere acobojojoticã'ña. Æpẽrã tojo weerã u'musecjãrã Õ'acũrẽ wereco'terã ejarãrẽ ñe'ecãrã niwã. “Õ'acũrẽ wereco'terã nima”, ni masiticãrã niwã.

³ Bu'iri da'reri wi'ipũ nirãrẽ wãcũña. Na me'rã nĩrã weronojõ tu'oña'ña. Ña'arõ yu'ru, cãmida'reno'cãrã quẽ'rãrẽ wãcũña. Musã quẽ'rã na weronojõ upati'i. Tojo weerã pi'etitamumasĩ'i.

⁴ Nipe'tirã numotirã, marãputirã a'merĩ wiopesase me'rã ã'aña. Musã numosãnumia me'rã añurõ nisetiya. Numia na marãpusumua me'rã mejãrõta nisetiatio. Numo marĩrã, marãpu marĩrã no'o uaro a'metãrãbajaque'atirãrẽ Õ'acũ bu'iri da'reḡusami. Tojo nicã numotirã, marãputirã nimirã, ãpẽrãrẽ a'metãrãbajaque'atirãrẽ bu'iri da'reḡusami.

⁵ Niyerure uaripejayu'runu'cãticã'ña. Musã cuose me'rã e'catiya. Õ'acũ a'tiro nicu niwĩ: “Ne mu'urẽ ni'cũta du'ucũusome. Ne cõ'awã'cãsome.”

6 Tojo weerã diacjũta ějõpeose me'rã a'tiro nĩmasĩ'i:

Marĩ wiogu yu'ure weetamumi.

Ne ni'cũ yu'ure ña'arõ weesi'rĩsere uiwe'e, nĩmasĩ'i.

7 Musãrẽ añurõ su'ori wejepeo'cãrã Õ'acũ ye queti were'cãrãrẽ wãcũña. Na añurõ weeseti yapada'reo'quere wãcũña. Na weronojõ ějõpeo nisetiya.

8 Jesucristo ne ducayutimi. Toduporopure niseti'caronojõta ni'cãrõacãrẽ, be'ropure mejãrõta ninu'cũgũsami.

9 Tojo weerã ãpẽrã musãrẽ mejẽcã werecã, ějõpeoticã'ña. Õ'acũ cũ pajaña'se me'rã marĩrẽ ejeripõ'rãrĩpu wãcũtutuacã weesami. ãpẽrã a'tiro dutisere cõoma: "A'tere ba'arõua'a. A'te pe'ere ba'aticã'rõua'a", nima. Na dutisere yu'tiro nemorõ Õ'acũ marĩrẽ wãcũtutuacã weese pe'e añuyu'rũnu'cã'a. Te dutisere yu'ticã, tojo nirãnojrẽ wãcũtutuacã weewe'e.

10 Duporocjãrã pa'ia Õ'acũ wi'ipũ da'rãrã apeye wa'icũrã ũjũamorõpeo'quere ba'aticãrã niwã. Na ba'ati'caronojõta náta tja a'tiro nicãrẽ marĩ Jesucristore ějõpeorã me'rã bu'ipejamasĩtisama.

11 A'tiro ni'i. Judío masũ pa'ia wiogu wa'icũrãrẽ wẽjẽcu niwĩ. Cũ Õ'acũ Nibutiari Tucũpu na ye díre miisãjãacu niwĩ. Masã ña'arõ wee'quere acobojodutigu tojo weecu niwĩ. Tojo weemigũ, na wa'icũrã upũ pe'ere macã sumu-topũ ũjũacõ'acu niwĩ.

12 Tojo wee'caronojō Jesú macã sumutopu pi'eti, wērĩcu niwĩ. Cũ ye dí me'rã marĩrẽ bu'iri marĩrã tojacã wéégũ, tojo weecu niwĩ.

13 Cũ macã sumutopu wērĩse “Bopoyo ni’i”, nino'caro niwã. Cũ wērĩcã, judío masã wiorã cãrẽ tu'ti, yabicãrã niwã. Marĩ quẽ'rãrẽ cãrẽ sirutucã, ãpẽrã tu'ti, yabima. Marĩ cãrẽ siruturoa'a. Na tojo weesere tojo tu'oña'rã.

14 A'ti nucũcãpũre marĩ nirĩ macã ne nidojasome. Ape macã, be'ropu marĩ niatji macã u'muse pe'ere a'ma'a.

15 Tojo weerã Jesucristo cũ weetamuse me'rã marĩ Õ'acũrẽ ějõpeorã, a'tiro weerã. Wa'icũrãrẽ wějẽ ũjũamorõpeo'caro weronojō wéerã, cãrẽ e'catise o'onu'cũrã. “Cũ marĩ wiogu nimi, añuyũ'rũami” nĩrã, tojo weerã.

16 Tojo nicã musã añurõ weenu'cũcã'ña. Añurõ weesere acobojoticã'ña. Æpẽrãrẽ weetamurã, narẽ musã cuosere ducawaaya. Tojo weerã musã Õ'acũpũre o'orã weronojō weerãsa'a. Cũ tojo weesere tu'sasami.

17 Musãrẽ su'ori wejepeorãrẽ yu'tiya. Na dutisere weeya. Na mejẽcã ějõpeori nĩrã, musãrẽ ĩ'anũrũ, bu'enu'cũma. Na Õ'acũrẽ a'tiro nirãsama: “Ûsã narẽ bu'érã, queorota weewu”, nirãsama. Tojo weerã na dutisere tu'saroputa yu'tiya. Narẽ bujaweticã weeticã'ña. Musã narẽ yu'rũnu'cãcã, na musãrẽ añurõ weetamu-masĩtima.

18 Ûsãrẽ Õ'acũrẽ sěrĩbosanu'cũcã'ña. Ûsã bu'iri marĩrã tu'oña'a. Nipe'tisere queoro weesĩ'rĩ'i.

19 A'tiro Õ'acũrẽ sãrĩcã ɥa'a: "Maata Õ'acũ mʉsã tiorɔɔ ɥɥ'ɥre o'oato", ni sãrĩña.

Añudutitɥose, tojo nicã Õ'acũ añurõ weeato nise ñi'i

20 Õ'acũ ejerisãjãse o'ogɥ marĩ wiogɥ Jesucristore wẽrĩ'cɥɔɔre masõcɥ niwĩ. Jesucristo oveja co'tegɥ waro weronojõ marĩrẽ añurõ co'tegɥ nimi. Cũ wẽrĩse me'rã, cũ ye dí me'rã Õ'acũ masãrẽ "Na wiogɥ nigũti, na quẽ'rã yarã nirãsama" ní'quere queoro wa'acã weecɥ niwĩ. Õ'acũ masãrẽ "Tojo weeguti" ní'que ninu'cũrõsa'a.

21 Õ'acũ mʉsãrẽ queoro niseticã weeato. Nipe'tisere añurõ weeseticã weeato. Tojo weecã, cũ ɥaro weemasĩrãsa'a. Jesucristo cũ tutuaro me'rã mʉsãrẽ tojo weegusami. Cristore e'catipeonu'cũrã. Tojota weerã.

22 Ƴɥ'ɥ acawererã, ɥɥ'ɥ mʉsãrẽ werecasasere nɥ'cãcureya. Ƴɥ'ɥ mʉsãrẽ yoatiri pũrĩ oja'a.

23 Mʉsã a'tiro masĩcã ɥa'a. Marĩ acaweregɥ Timoteo bu'iri da'rerĩ wi'ipɥ ní'cɥ du'uwĩrõno'tojami. Cũ maata ɥɥ'ɥ tiorɔɔ etacã, mʉsã tiorɔɔ wa'agu, cũrẽ miagũti.

24 Nipe'tirã mʉsãrẽ sɥ'ori wejepeorã añuato. Nipe'tirã Jesucristore ẽjõpeorã quẽ'rã añuato. Italiacjãrã mʉsãrẽ añudutima.

25 Õ'acũ mʉsã nipe'tirãrẽ añurõ weeato. Tojota weeato.

**Õ'âkã hi yeere uúkũri turi Tukano
New Testament in Tucano (BR:tuo:Tucano)**

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tucano

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Tucano [tuo], Brazil

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Tucano

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2020-12-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source
files dated 31 Aug 2023

00ebd04f-7b0d-5a72-9407-eb53ae2bd086